

پہلے شر فوج:

بلتی افسانوں کا مجموعہ
محمد فضل روچ

جملہ حقوق بحق مصنف حفظ ہیں۔

نام کتاب	پھر تج
مصنف	محمد افضل روشن
ناشر	نادر امان تاجک
کمپوزنگ	محمد حسن ترابی محبت کمپیوٹر علمدار روڈ سکردو
تعداد اشاعت	500
اشاعت	اول
سال اشاعت	دسمبر 2005
قیمت	80/-

منٹخ سی گھٹے:

ناسی رُزی دی شوق پھٹے سکت نہ دریے رگلوکھ یقیسے پھٹے سکت پو
کوئی پھٹے یوںی ٹھھر ماڑھونزے کا کافونودے وانہ انو سترینگموں میں
تجخ سی کھٹے بید۔

محمد افضل روشن

فہرست

نحوگ	گوئیوس	ژھر
ہر شیں	ہر شیں	ہر شیں
1	(محمد افضل روک)	جوفل 1
3	(محمد یوسف حسین آبادی)	تقریظ 2
5	(محمد حسن حضرت)	پھٹھہ ہر تجھ کی اشی 3
9	(حشت کمال الہامی)	پھٹھہ ہر تجھ لہلہ تھوڑگ 4
13	رضھنچ	5
21	سوں بور	6
28	ٹیا گنگھنگ	7
35	تب تھو	8
41	نم روز	9
47	پیاؤ	10
52	سے فنگ	11
58	کھی فرو	12
65	ضیر خلینگ مر	13
71	کم کھڑب	14
77	پھٹھ سکت	15

پہنچ هر قصہ

جوفل

1

گیو قسے لدن چک فی اشی ڈگیا زگول نہ اسی شکر بید۔ دے وان درود نہ سلام پوچھ مدد
کھوے ہلو خمہ بوڑھو تیکھ دو کپہ سونگھیک۔ چاز یہہ نہ ناڑو خ پوہڑس مید نہ ریمید مینگے
چک لہ بلتی سکد بیک نو دی بزوے کھہ چوق پڑے گولہ شوقور بیا سو گلھو کھوئی شیز دی چینگ نہ
شیز دے چک ان۔

دے ناڑی ڈھمید اتائے الوے پیڈھنگ لہ بخیش سونگھیک زیرے لقپہ زونید چا
زیبہ نہ نالا بھہ یوں نہ بھکھ سکت نہ دریے چوچ پڑے گولہ رکاؤ کو چوک کھن پوئی اتائے الو
ان۔ دی دی جو کتو ٹا پر دی فسر حشت کمال الہامی، محمد حسن حضرت، محمد یوسف حسین آبادی
شخچنگ ہی مادل فیضہ بزویکھ اچوڑھ رہنگو زیر یہ چا زیرہ نہ کھوئی سی کھوئی یور موچن جھوڑگ
نہ حسپوز دگ نالہ فرو دچکس دے باشنا لہ سننگ سکید میں۔ دی ملی کھہ راجہ جلال حسین
مقپن جی میں ڈسڑک کوں سکر دو نا کھوے اے فرو پہ جی مادی سہ نافیضہ بزوے کھہ اجد
ٹھیر ٹنگو زیر یید۔ چاز یہاں کھوئی ربی لوکھتا نہ دریے لقھوڑ دیپہ مید سوک پنلی دی شقوہ،
شقوہ بزویکھ دیر یگ تھون می میں پا۔ دوانہ احمد علی شیخ بلستان کلچھل

پہلے حصہ

2

فاؤنڈیشن نہ کھوئے افراد پر سماں شیرز دے زیر یہ چاڑی بانہ کھوئی کی دی شوکیوں گلکی روتوتی نامہ دریے لفظ خود بیدار ہے چمد بیا سید۔ دے مہنا در امام تا بک لہ سماں شیرز دے زیر یہ چاڑی بانہ کھوئی نامہل پر کھوئی فیض پوری پیغمبر امین دے وائے محمد حسن تابی لہ سماں شیرز دے زیر یہ چاڑی بانہ کھوئی کپوز یونک پولے گی نہ رسمیمی لہ میں بیان دے وائے حسن شاد، ضامن علی، شامیں مراد، محمد نبی یہ چھپر ایں بی اینڈ آر ڈی، غلام اللہ ثاقب، غلام حسن حسینی، مہدی شاہد، اشرف مہدی، غلام رسول قاسم، اشرف کاظمی، طاہر برائی، اسلام حسین، دوا

نامہ دریے تھی روح خردی روشن میں پا فروپ پر جادی نا جو گڑھ ہر سنجھو زیر یہ۔
”بھٹھ یاں بھجید سبھ سکت مہجید“ دی لیاخ روپ تھوس تم لو، تھی موئی ہی کسل بیوکے یو۔ دی تھپ پولنگ نوبھ یو لی شربوئی بریج نوس کو لین یو۔ دی اسی تھپ پولنگ پوچی ان، دی تھپ چاڑی ان زیر یہ روتوتی سوی خسہ تا گم مہمید۔ نالہ ٹھور او گلی نہ، دی ٹھور او گلی پسینگ اک پسینگ اک کھوئے بلائیں کھیڑڑ دخ گوئیں سینگ لغا شتاںین یو دپا۔ لمبا سکتی یہ یور موڑ دے کھچوکی بے ٹال ہر شیب مہ گوانڈنی ان پا۔ دی دیک تال پنگ مہ میں نہی مہ پوگنگ نہی سکید پاسکید خچینگ سے ”بھٹھ ہر تھے“ زیر یہ دی شوکاوگنی تو کی ٹھھر کو لد لی شیدا تال ہر تھے میک خسے فیٹکی ان۔ دی شوکو، لی بھ سکتی روتوتی گوم گوکھی فڑا الوک ان۔ دے وائے تالا پنگ کی میں پونی یو گم مونہ زد دے دی شوکو یجک نو پھر بونہ پھب لین دے وائے یو۔ تھل سو گلف چمد کھ ان۔ تاک یہا اگ دی شوکو زیر کھن سبھ سکت تھر گلکھ یو گھن چک تولہ جو ٹولید۔ تی بی چی سو گلی بھر بونہ پھب لین دے وائے یو تھل کون لہ یہاں چھوپیں، دو اسے تی یہ یور موچن چھرو گنگ سماں فرو د پچک۔

بھٹھ یاں سبھ سکدی چوکی پا
محمد افضل روپی

27/11/2005

پہلے حصہ

3

تقریظ

بلستان کی سرز میں نے بڑے بڑے شعرا کو جنم دیا ہے جنہوں نے بلتی شاعری کو فصاحت و بلاغت، صنایع و بداعج اور موضوعات کے اعتبار سے ترقی دے کر منظوم ادب کے حوالے سے بلتی زبان کو مالا مال کر دیا ہے۔ یہاں تک کہ ہم انتہائی ولوق سے یہ دعوی کر سکتے ہیں کہ بلتی شاعری دنیا کی کسی بھی ترقی یافتہ زبان کی شاعری سے آگے نہیں تو پچھے بھی نہیں ہے۔ بلستان کے شعرا اس وقت بھی بلتی شاعری کو فروع دینے میں ہمہ تن مصروف ہیں اور بہت سے شعرا کے کلیات اور دیوان چھپ کر منظر عام پر آنے کا عمل جاری ہے۔ لیکن دوسری طرف یہ بھی حقیقت ہے کہ نثری ادب کے حوالے سے بلتی زبان نظر انداز ہی رہی ہے۔ صرف بعض مدھی سُب کے ترجی، کچھ تبلیغی مواد اور پتہ ریثیائی ڈرائے بلتی نثری ادب کا کل سرمایہ ہیں جو اس وقت موجود ہیں۔

نوجوان قلم کار افضل روئی صاحب کتاب شاعر ہیں۔ جنہوں نے اس کم عمری میں اپنے زائلے موضوعات اور اچھوتے انداز بیان سے شاعری کے میدان میں اپنا تشخص قائم کر لیا ہے۔ اب انہوں نے بلتی زبان میں افسانہ نگاری کی ابتداء کر کے بلتی ادب میں ایک نئی صنف کی بنیاد رکھی ہے۔ افسانوں میں انہوں نے اپنی توجہ کو اس بات پر مرکوز کیا ہے کہ بلتی ثقافت کو اس کی جزویات کی تفصیل کے ساتھ صفحہ قرطاس پر حفظ کیا جائے۔ بلتی زبان اور ثقافت کے تحفظ کے سلسلے میں ان کی یہ دو ہری کوشش یقیناً قابل صد تحسین ہے اور تاریخ ادب بلستان کا بے مثال کارنامہ بھی۔

میں دعا کرتا ہوں کہ اللہ تعالیٰ افضل روئی کے عزم کتو انہی اور قلم کو مزید روانی عطا کرے۔
محمد یوسف شیخن آبادی

2005 آگست

پھٹہ ہر قصہ سی اشی

کوسوندو نہ لوڑ و چمن می ڈھونڈی زیر بونہ زو می میوی کھدی
روں کون لہ خلوکنہ چھوڈ یوانہ ہتودر انگ دوک پوٹھ ڈھنہ ان مہنا
ڈوٹھ پوسو سوے یوی دوک لاگنگ نہ کھڑیم کون، پھٹہ یوی پھب لینی
نچیر ونگ دیوانہ پھٹہ سکت پوسا ستر ونکے یا قو لیگی نہ رگو پھے یو دپی
ان۔ یونی رو تری نتی پھٹہ ہر قصہ پوٹوزن گوید، دو میدنارے نڈا نگ سو
کون، گار پہ ان زیر بوسولا پچی ہر قصہ؟ اتی بلتی یول فرد و مہ چک کھڑیم
کون نہ دوک بزو لانگز ونی رو ہلتی دوانہ ادب نہ شاعری رگا شہ
مینندو ق ڈھر پچی ان۔ دوانہ دی مینندو ق ڈھری سمنگ رو دو نتی پھٹہ
سکت پوان۔ پغڑی پھٹہ سکت پوستور نہ خونو کھسی یر کہ چیک تو یک
نتی منتھ نہ پھٹہ ہر قصہ کون سہ ریسچ کھری ستور بی ان۔ دو بی فری
پھٹہ سکت پو بی ستر ونگ لوکسی فری فرالوکھ بیا یو د پو شر بہ چک تو پھٹہ

یود پی صح ان۔

محمد افضل روچ بلتی یولی کوسوند و شربو نینگ نہ چک ان۔ کھوی
کھو قھوں ژھڑا نگ حسمہ نہ جلتی خپروںگ شاعری فدا نگ کون ل
بجو سے اردو سکد ییگ شوقبو سہ فیونگسید دوانہ بلتی سکد ییگ سہ کھوی
ترافق حل بیاسے شاعری موتیک کون ہر پولین یود پی ان۔

افضل روچی دی شوقبو بلتی سکدی کھہ ز درونی بزوے کھہ رہی
شوقوی ان۔ دی شوقبو ییگ نو کھوی ز درونگ فُس بین کھوری حسمی
بیا بیولہ خنامی چوڑا فور چو کپی فدا لوکھ بیاسید۔ دوانہ دیکھی رول بھہ
سکت پوبی ستروںگ لوکھی فری ستورے گوین یود پی دے فلوجنگ چکتو
زدو سے زدو سے مندو غنی محققبوی بیاسے ندا نگ لہ بلشن
بیاسید۔ افضل روچی حسمبوںگ کھر کھر، تم کون ہر کا عکھن دوانہ بھہ یول
نہ دریے شول مہ می فو قمی رگ لوكھ میقھن کونینگ نہ چک ان۔

زیر بارے کھو دی بھہ یولی ژھڑا نگ ژھڑ پوبی ما یون چی ان۔
روچ بھہ سکدی ڈوم ل تھونے یو دھن ان یوبی فری کھوی دی شوقبو
بینگ رہیں پیا تم ریڑے لہ ستوںگ ستوںگ پو رہن چت پو سولہی
کھیو دی ان۔ کھوے دی ز دی مید فدا لوکھ پو ستروق فید سوٹھی بھہ سکت
پولہ یا نگ ستروق نزو ق پی ستروں چی گوے نالہ غدیا نگہہ یو د۔ بلتی
سکد ینکو یار بی بزو دریگ تھون تھون سوئی بیا سپہ مید پا۔ دی
لوکھسینگ افضل روچی مین تجھو ژھڑا لوکھ ریا سونکس۔ افضل روچ لہ بلتی
سکت نہ دریے ژا مڑے رگا لوکھ یو دزیر یو یا شوقبو زیر بانہ بیا نگ لہ
نو دھن گیگ۔ لو ژام لزا ژام مہ کولہ ستورے سونگ فی تھی فلوجنگ
خلو نین فیونگسے خپری در گیا نگ لہ بجو ایو د پو بدلوس مین۔ دے دانہ
دی زرفہ چن لس پو افضل روچی سی دینارے رگھہ حسمبز ونگ نہ دریے
ملینگ کھنیو گسید۔ ناسی کھولہ اجو ڈھے رینکو زیر بید دے دانہ

پھہ هر تخت

8

فضل روئی خسمی یا بولہ یو پڑے خمی چڑا فوری کھیودنہ ان شزادے
بیوں زیرے لقپہ زندید۔

پھہ سکت ریکھن کونی گُون جن
محمد حسن حرست

05/08/2005

پھہ هر تخت

9

پھہ هر تخت له هلتانہ تھونگ

”پھہ هر تخت“ زیری بی دی رکشہ سننگ کھیر جن شو قبو نداگ
گانگمی سنی تی رگا کھن محمد افضل روٹی ریس پی تی را گیوی دوئی سننگمہ
کھڑیم کون، زدرو ٹکریو ٹخو سے ریس پی لے گی رکشہ خپرا چوچک
یو دی پی ریکھی تھومبوے ان۔

فضل روئی تی را گیوی بلتنانی دو سے خسی بلتی سکتی چھلوانگ
لے گی رکشہ بزوے کھد فداگ تاگ کھن کون نہ ختore پھنگ کھن
کونی ڈھری یک یو دی پی لے گی ٹنکو ربی کھن چک ان۔ فضل روٹی بلتی
بنکت کول بونہ زیر بونہ خپرا تاگ مونہ ریو بینگ لے گی نہ کھسپہ نہ ڈزو
یو ڈقرا نہ، کوار دونہ شگری بلتی سکتی یوں کوینگ سکتی کو ٹجورخ چک
تو یک گانگمہ لگا گانگمہ پڈھونہ فسلہ مہہ ہیسید۔ دی مل سرڑھنگ کو یک
یو کھن کونی زیر بی بلتی سکت پو لیکی را چچہ نہ بزا گمہ یو د۔

پہنچہ ستر قیخ

10

افضل روئی سے قراہ نہ ان۔ دو بے مبھری ہر تجھہ سونگ کھوری
رمیں پی دی زدرونگ فدوں نی سکت پوچا رکھہ ناسینگ کھیر چن یود
سوک۔

افضل روئی گورین تھو بالا دو بے فری یورمو یود۔ چا زیریا نہ
کھوانگ پہ دنو تی یو لینگ دس نہونے من سوچی گی سہ سکتی چھلو نگ
خوتے مھنگی لو کھسینگ ربے فرالوکھ چی بیا پسہ مید پا۔ دی
لو کھسینگ ہرتے زنے گومہ گوے کھہ بلتی سکدی زدرونگ فدو ربے
شوقو فیونگ کھن پو افضل روٹ سونگی ان دی لو کھسینگ نڈا نگ ربی کھن
چکوسی کھوانگ لا اجوڑھر نگموز یید۔

افضل روئی پھہ ہر تجھ زیری بی دی شوقبو بینگ یو دپی زدرونگ
فدو جمادی میتھ کون ان۔ ”ریٹھن، سون بور، ٹیانگ کھانگ، نم روز
(نوروز) تب تھو، بیہ نو، مے پھنگ، خسیر خلینگمہ، مک کھڑب،

پہنچہ ستر قیخ

11

پھہ سکت۔“

دی زدرونگ فدو جماد چک پا چک لیکی فدو ما چک ترا ق ژھل
بیا ستر بے یو دپی بلتی سکد ییگ ۷ھیو ۷نفی خیر ونگ ان۔

فیسے سار پیٹھن ق ناتب تھونا سون بور نایا گک کھانگ نا ۷ھسکت
نہ نمروز میتھ۔ زمی دی زدرونگ فدو نگ بلتی سکد ییگ ژھر گولا
پو دپی لم ہلن کھن سار فہ سنگ زدرونگ فدو نگ ان۔

پھہ ہر تجھ سینگ یو دپی زدرونگ فدو نگ جماد افضل روٹی سی
شینی کھڑق گی فری خو کے مک پھو تو ہر ڑی ٹولو کو ییگ یو دپی کھڑاغی
مھمی ہر ڑی ییگ مک شو غی ڈمبو زبانکے لیکی توم تم نہ تحد رنے زمی
ہرتے لو سا بیس پی نپیر ونگ ان۔ دو سے نڈا نگ گنگہ سی ہلو خمہ اشی
پی رگیا ز گولہ لقپہ زو نین جوا فولیدے ہلو خمہ تاہو انگدق ر گیا لفوی

کھوری پھر سکت رہے ان نا کھیود پو جن پہ حق کھر کھر گو چوک
شک آمین!

ریکھن پو

پروفیسر حشمت کمال الہامی ڈگری کالج سکردو

تاریخ: 03-06-2005

دنیا

کرلوں پی رنھن پورنھن کھور ینگ رنھن گانگہ پالیا خمورنھن
ان پا۔ ہتو روٹ پوچھو نبیا سے ، چھو فانگمو نہ زد امی فری
چھوز گونپے سے، چھو غور کر غیاری ڈیم چک بڑو سے واچو سے، چھوی
زبوک پوچھل چوک پہ فری دو خوبیا سے واچو نگ پی فچو سے، چھوستن
پولیا خمو بیا سے سیکھ کھنڈ چوک سے، دو یکھا چھو غور دوے ننکوڑے
سکل لہ بڑو سے فنگ پوکھر نگ چوک سے، کھور بہ پانہ بیا سے، فانی
تھو قپوزون هینگ پو بینگ ہر گکھ چوک سے، نزوں پوے کنڈریلہ شوچہ
شکسے، واچوئی کھہ نہ چھوز بیوگی کھہ شو تپیڈی کھہ فو قپا بیا سے، نزوں
تھو قتوشی نی گر گوس پو جو کھ چوک سے، دو یمنکور یمنکو لے پھن پی گڑ کہ
چوک سے، دے بند بیو مور دوے

بڑا نگے پچھی کھایا رکھو روچو اس نہ بیا سے غریم چور دس پونا یبو چنکے، یبو
ٹیلے کوے ہرڑو سہ چنکے، ٹیلے کوے گوبورو دے کھہ کھو بی ریسی فوچ په
بیا سے یود پا۔ بڑنگ کلی نادی کھہ فیو خ پول تھکہ زیرید پا۔ پھکھی فیو خ
نس پولہ ستیا قوچوچو سے کڑو نس یقپا فری، گدو چکلا تھیلا، سکل
لاندیتا نگما لہ مل سہ فوچ سے یود پا۔ رنھاغی اوق کھنگ لہ چھو ہوم
پوچھو گنو بیا سے چھو بیو نکسو چھو پچی کھلمو بیا سے زاپے پچے سو ٹنارے
تھو گنو ایا سے فوچ سے یود پا۔ خیرا کھوٹ کرلوں پی رنھن پولہ سنہ بگیا
سنہ ڑھنگ لہ چنگ زیرچس مید پا خلہ خچابہ فری لیا خمو شی ٹی بڑے
چک سا میتھے یود پا۔ دیو دی فری تھغڑ یگ کو یگ لہ نہ سا گانگہ سی
ختو دخوت دتا نین ستون تھن پو کرلوں پی رنھن لہ کھیو نید پا۔

پہنچ شر فوج
سکل تری یار فیو نکے، دو دی تھو تو پر ق پر ق زمی پلچسی بور دوے
سکلام ختو لے فیو خانس لا بڑو سے زمود یگ کھڈ پا بیا سے مور دونہ
بوز دو نسلوں چوچ تو قوے کھہ سرفہ سو فیو نکے یود پا۔
موز دو کھڈ چوک پافری چھوڑو نگ کلے تھو تو ساتنکے خیو قید
پا۔ فے بڑیں پو بور دوے کندی رلا شق شق بیا سے فوچ سید پا۔ فے
بڑیں پو پا تھوگا نگ تھو سے تک شہ ڑونخ بیا سے غدول بڑیں فوچ سے
یود پا۔ رنھاغی سکلا تھو دوڑے تھوں چوکے شنگ ترا فوچ سے یود پا۔ دو لہ
بڑنگ کل زیرید پا۔ بڑنگ کل نہ تھوک سے فروں بلتیا شنگ پوچھو بن
نہ دریے غزیر بیا سے گوے بر پو یار فیو نکے رگوسا سونگ نارے لین
شنگ تا گکے لین مانہ فا بہ نیمہ بیا سے یود پا۔ بور دوے تھو تو سورس
تھو سے کچوچھ شنگ پونہ نیمبوڑھوڑے

رسول لہ ساگوندے چوق تھرے مرے لہ مک ریں تھوٹی انپے
کھومنگو تھدے یود پا۔ رسول غدوگ نا گوچس گانگما لا فے
اثلی سونکے کھوزگوے کھدے دوکے ہیو ہیو تائین یود پا۔ رسول ہیو ہیو
یگ نو خلنگ بونا ژوچ ژھنگ گا گکے یود پانیمی شیس سولہ
کونارے خلینگ بولانا ہے خمید پا۔ کھوے ہیو ہیو کو سے سنا چوگنگوگ
چوق سیکہ فوکے بکیا لے خوید پا کھوے ہیو ہیو بی فری گڑوگنگ میونی سے
کھولہ ہیو ہیو چھوغو سہ زیرید پا۔ ہیو ہیو کھوے ہر کنگ روپالہ جینے
یود پا، کھوی ہیو تائکے کھوانگ لہ کھوری چکری ژھور لوکھ پوکوچوک
پہ مید پا۔ رسیں پہ کھائیک کھوی او تو نگ کھورنا بیار وق زگانی زوری کھدے
ہیو ہیو تائگ فی کھدے سنا چوگنگ موبیچی کھوے شیدا بز و دمید سونکے ٹھونقی
انپا۔

دیرنگ سہ کھوڑھن پورنخانی مک لہ دوکے فیو فیا غین لانکے
دوکنی ان پا۔ ریحق پو بس دون چھد بیا سے دیرنگ فیو چھار بیانا
ہلعاشنگ پو چھون چی فسے درا بیا سے یقید پا۔ فیو جو گوا
ریانخنہ کھوزگو یکدے دوکے ہیو ہیو تائین یود پا کھوی ہیو ہیو لہ بجید فسے یود
پی بروکھوے دون لمحہ چک شراق لہ بود۔ دونوں کھوی سنہ نامہ بیا ہیو
ہیو تائین دوگس رسپہ خوم بھی محتمہ فنکہ نہ کھو اے کھدے کھدے ہلتا
ریا خس کھوے کم لم پولا چانگ مہ تھونگ سنہ نا بین دوک پانہ ہر تھنہ
سو نگ ٹھمو رنخانی گیاب جونگ لہ نا تیا نید سوک۔ کھو ہلتا گوانا
چھوغو سترگی او قتوہ تھر ووت پو یکھہ بلچوک شرد سنہ چونگمو چک دوک سے
موری کڑو کری میزے نا ژوچ یود پی کڑو کڑوں پو دی فری چھما ٹھور
ٹھور تائین یود سوک۔ کھو ژھینگو سنہ چونگمو باچی نہ تھوک فی

پہنچ هر قصخ

18

انپا۔ او نادی سنا چو گنو مہ سونا میچک پی فڑ و مہ چک یوسوک دے لوکھ پو
تھونگہ نہ کھونگ بگیا لے کوچی ہلتین کھڈ، دے نہ می بی تھوننا چا گمین
سیگ خسمے کھوشخولو، زاغید ازیرے ہلتیں، نانجھو گنگ سونکسے ترالیدا
زیرے ہلتا کھوبگیا لے کھڈ۔ کھوانی کوچی چک دونلہ سکا گنگ فی غژوم
چور و سپو غزرے کچو یتنتو پسے یوسوک۔ کھوشخوبیا سے غژوم چوڑوس پو
یا گنگ سکا نکس، کھو بگیا لے یود پا ہنہ زقہ مید ہنہ ترلفہ مید ہنہ
گو خیارتانگ فہ مید۔ فے بڑس پوپینگ ہلتا کھہ زور گا فکسے
یوسوک، غدول بڑیں پو یگ ہلتا ناغدول گا فکسے یوسوک، دی کبھے
ٹیلے کوئی ملقت ملقت پیاسے کھوے سنا کہ ہر کانچو گسید پا۔ گوسونگہ سونگہ
کھوی موش پوتا فکسے بڑنگ کلی چھن لہ فیو غچی بیاسے کیلیبیو گنگ نو چوالہ
ریا خس۔ کھوی بڑیو سکا فکسے گودیوک یار بیانہ دے سنہ چونگ موکیلبوی
کھولہ کھو دیلے لائکسے یوسوک دے لوکھ پو تھونگ مہ نا کھو لیکی در قس،

پہنچ هر قصخ

19

کھوے کا نگہ لقو نگ در بہ ریا خس، کھوے رگا نگلہ خموچھو غزا رہ
ریا خس، کھوے لقو نگ نہ بڑیو بودے سونکس۔ دو تھونگہ نہ دے سنہ
چونگمو وی کھولہ سنینگ سکید مین زیرید پا رسول کھیا نگ جکھ مہ جکھ نا
کھیری شیدا چنگ یوری ڈھن ڈھن کھو لے اونکی مین کھری چنگ
نالہ سئی نان سا مید او نا زیر بانا کھیانی تانکنی ہیو ہیو بی کھہ نی سنینگ
کھیرے بزو دمید سوکے نا اونکنی ان کھیانی فیو مہ چوں کھیانی زگوے
کھہ دوک سے ہیو ہیو تو نگ فیو ناسی چوید۔ رسول دی کھا ہیو ہیو تا نگما
لہ ریا خس ایکھا موچھما خلوگین فیو نگ چوا ریا خس کھوی ہیو ہیو
ڈھن دے من پوپینگ نو کھوے ستونچن فنا نگہ تھکے
چھم چوکس، فیو نگ چوں، رٹھن پله خلہ چخا لے لو قسو بیا سے سکیورس
کھوے ہیو ہیو لہ سنایین چھما خلوگین کھوے مک لم لہ نہ دے عنہ چو نگ
موستورس رسول لہ دسن تھونی من دے سنا چونگمو لے لوکھ پو تھونگ کے

گیا تھن چھو دے یو د۔ دوسان سوک، چی ان سوک، گارنا اونگی ان،
چا او گنگ فی ان، چنگ ہر تکھہ مہ سوکس۔ دے کھون کھولینگ رسولی ہیو
ہیو تا نگمو ٹھد سید رسولی ہیو ہیو سکت کوا ٹھد پانہ اتو گنگ کھورنا
بیاروق زگانی زور پوستو خمہ سوکسید۔

سون بور

رامہ نہ رشی مانی نزور گالے ر گونی گزخمو چھونے میں
بڑیں او نکسید پا، کھی ترود، بیہ ترود نہ کھانگ ترود لہ ساتھوں فی ان
پا۔ میونگ سہ چکس پائیں پا میں ستر انکبی ینگ نوکھور باریا صید پا۔ سہ
ترود لہ تھو تھے فی نور یو د پا۔ زگو بر نزے شربونگ اخون پینگ نو د میں
سون بوری کڑا گدرو لہ او نکسید پا۔ زگو بر نزے تو ت پا انشے، چیک
چیک پے بر ینگ خش ترود نار گہ لوکھ دے بانہ شربہ جماد کھم ختم یو د پا
سمن لس گانگمہ کردا گدو میا سے مید پی بے میں پل۔ اخونی سی لزا ہر ٹس
ھق ہر ٹس بیاسے نیما بریسپو د گوٹھی فی شوھور و لہ سون، بور بولہ جق
منس۔ روا پا جمادی ڈھرمونی کھم سمن نذر لہ خلنگ ٹالے کھیونگی کھچو
کلس، ترائنا جمادی کھا خلنگ پو روابے شہ

01/12/2004

مشکل دو

بگیا لحق چھو دے یو۔ دوسان سوک، چی ان سوک، گارنہ اوں فی ان،
چاونگ فی ان، چنگ ہر تجھہ مہ سوکس۔ دے کھوئنگ رسولی ہیو
ہیو تا نگمو ژھد سید رسولی ہیو ہیو ی سکت کواڑھد پانہ اتو نگ کھورنے
بیاروق زگانی زور پستو خمہ سوکسید۔

سون بور

رامہ نہ رشی مانی نزور گا لے رگنی گرخو چھو تلتے ہیں
بڑیں اوں کسید پا، کھی ترود، بیہ ترود نہ کھا نگ ترود لہ ساتھوں فی ان
پا۔ میونگ سہ چکس پائیں پا بین ستر اکبی یگ نوکھور باریا خسید پا۔ سہ
ترود لہ تھونھے فی تو ریو د پا۔ زگو بڑزے شر بونگ اخون پینگ نو د مے
سون بوری کڑا گدو لہ اوں کسید پا۔ زگو بڑزے توت پا انٹے، چیک
چمکپے بریگ خش ترود نارگ لوکھ دے بانہ شربہ جماد حشم ٹھم یو د پا
سمق لس گانگہ کڑا گدو بیا سے مید پی بے میں پل۔ اخونی سی لزا ہر ٹس
حق ہر ٹس بیا سے نیما بری سپو د گنگفی فی شوھرو لہ سون، بور بولہ حق
منس۔ روا پا جمادی ژھرمونی کسھ سمن نذر لہ خنگ ٹالے کھیو گئی کھنچو
کلس، ترانا جمادی کھا خنگ پو روابے شہ

01/12/2004
سکردو

پتنے گوئے تانکی کھنپوکل، شاپوناگ ناگ لہ کھیونکے جمادی
سوے انومنگ نہ ٹھوٹھا نوگ زد مسے سون بوری سکل لہ
کھیونگ می ان پا۔

بریسپو دی ہج پتھون مردہ عبدوسا برے گاگ سون پوکھورے، کدرے
گاگ چھوکھورے اخون پینگ نو دعا زیر چوک پالہ کھیں۔ عبدو پی
بلپیس کون سامنگو تحدے یود پا۔ عبدو چھوٹی شارگو، بوسید نہ اشین
زرفہ چن یود پا۔ کھوے زرفہ زریوں سی کھونہ کھوے فرو فرو والہ زان زا
گوین یود پی ان پا۔ عبدو زوگ پو جانو سہ لیگی کوسندو، کول یاں
شیں پہ چن تھوڑک چن یود پا۔ عبدو زفائزے بیا سے کھیونکی نارنه
ز-نے او سے نہ فڑیگ کون ڈگوے بانگینگ نو لو قول قو بیا سے تاگ
سے یا قے تختھا غرمہ بیا کولید پا۔

عبدو پی بلپیس کون دیریگ گوگ فینی ہر ٹھکھورنہ مار تھو بید
زیرے مانگورانے یود پا۔ ہر ٹھکھورنہ مار پوسنborی فیپ گڑون ان
پا۔ بلپیس کون لڑھن پو، لقپا تاگکے تھینے کھیونگ مدڑے گوین یود پا۔
پیشین سوکس، نیما غزیری کنس یانیمو برق کھوغلہ نوبس۔ تہ بلپیس کونی
میک پو کلے بدقوئے چھوڈ پولہ بھتین یود پا بدقوئے
چھوڈس، نمز و بولس، بانگ تھوے کھا باگ زیریں عبدونہ کھوے فرو
رسم نیکو فیاق لہ سوکس، جانو نہ مرضی رستی زوگ پو ناگونو فیا قو بیاس
جانوی زانگ کھنینگ سوکسے رومفرزو یگ نابق فے غدوں کھیونکے،
ہر ٹب کھیونکے لغن یگ (محلو) تاگکے ہر ٹب کھوری بقزن ہر کچپہ لہ
ریا خس مرضی سی تھب لہ مے تاگکے طوکلے ہر ٹب کھور پوڑوا
ریا خس۔ دیکھا بلپیس کونی کھنینگ نو کھو کھل بہ ریا خس۔

کھوگ لہ لوکھوری گیبلہ دیر یگ ہر ڑب کھور چی سنیا نین یود پن پا۔
یا گ لوکھوری گیبلہ مید پی سنیا نکی سه غدیا گ مید پن پا۔ عبدونہ رتم
سہ فیاق پو بیا سے شخو ٹانکنلو قسے اونکس، ٹھوب سونکس، عبدوی دعا
زیری فی سونپو، نہ چھو دے بانا بلچن چی کھورے یمبو ہر ڈب کھور چی سہ
کھورے بسم اللہ زیرے زگ جی تینگ سون بور بہ سونکس۔ بلچن پووی
کھہ سہ چھوں چی بڑوں، سون ٹیل ٹی دیگ فانگ سے چھوتیک
چی تانگ سے تھوق تو سہ تانگ سے نفلی فیاق رکعت نیں بل لہ
کھیو نکسے، ہر ڈب کھور چھو نجی شی میونی سکل زیر بے ژونسے،
چھوہ کون مہ سونگ ہنک ا تو تھوق پولیا خموسونگ ہنک زیرے لقپہ
زو نے کھو ٹانکنلو قسے اونکس۔

دی کھہ جانوی دوک کھانی بلشینگ نو ٹھرمہ ٹھونڈے
جماد زو میسے، کھو خ مہ چوک پہ، رہید پہ تانگ چوک پہ، بلیمیس کونہ

ٹو مہ چوک پہ فتو لے یا قس۔ عبدوی کا گنگ سکت پوکوانا رستم
سو نکسے بلٹی زگ نا جو گنگ نہ نانے یا قس۔ عبدوی زگو یکھنہ قاہیا سے
”چی“ زیں نانگ جو گنگ نہ جمادی سی سکت چک بیا سے ”چی
کھونید“ زیں عبدوی ”بخت نہ روزی کھیونید“ یا گ چی کھیونید ”اوی
رزینکو کھونید“ یا گ چی کھیونید ”ند مید ٹھد مید کھیونید“ دی زیر بی
سنگی تم کون زیریں زگو فیں عبدو بلشینگ جوگس، ٹھرمہ ٹھونڈے
گانگہ لفڑ نمو سونگ ٹنک زیرے لقپہ میں، دے نہ سو نکسے چھو غو ٹھک بھی
کھہ دوگس۔ زان پوسا ہر کتے چتار خ یو دا۔ مرضی اسی شخو بیا سے زان پو
ٹھلوینگ فیونکس، زدیر فچوں، سکلا عبدوی کھچوں نہ کھورے او گنگ فی
مو نگور پو بورس، سنیگ کھہ ٹھک مار پو بجو سے تانکس، دون دون لہ
ہر ڈب کھور کون یا قس۔ دینا جمادی سی تھاد کھار گا نو یکھہ زالہ ریا خس۔
مار پو ٹھد پونہ یمبو جانوی شی ٹی فو تو تینگ نو کونق ٹھونڈے تا گکے منس

پہنچ

27

سنوت کھیر بونگ فی ان پا۔ دو تھوکے موے سنی نینکنو سایا توں گو
بود پا۔ دیر یېک مرضی مانگمو تھادے بود پا۔ چاز بیانہ موسہ در یېک رشم
دون لہ تکے موائگ گیب لہ ہڑب کھور پو ریک سکور یېک تکے
لیب چیکینگ کھورے اتا پونگ لہ سنوت کھیر بی ان پا۔

02/12/2004

سکردو:

پہنچ

26

انوے غاہر ہڑی سا اوئیدر زیر یتھی جمادی در انگفوزوس۔
زان پو چشم فرنہ یمبو عبدونہ جانو ٹیسکوت ٹھوے گڑل گڑب
بیاریا خس دی کھہ مرضی لگیو جھی اتا پونگ لہ سنوت کھیر بی رکر گینگ نو
نید مہ یونکس ژھنی پوے رکلین چی مولہ نید کھوگس شرکی بیانہ یمبو
جمادیا گنگ لانکس فیاق کون بیاس سنوت کھیر بلہ یانگ ہڑب کھور
تانگ مہ ریا خس۔ ہڑب کھور پوڑھوس پنه مرضی سی فلینی سرفہ گونمو
گونس طومار، شرک، فلونہ مھسکور، فو قبور و بے یو دپی نہ تینگ پو گونس
جینگ مہ لفڑونہ شایی شو، کوچینگ کون گانگہ تانکس، سنولہ بسہ تو ٹوپی
تانکس کھوانگلہ ینفو بیاسے بیور لرقس۔ مرضی لرا خسوم دونو بقستون
بیاسے کھیونگ فی ان پا دیوموے گوموے ہی
سنوت ان پا۔ مولہ بقستون یو پادون لہ اے اشوئی سی سو سے اشی
پونگ دون لہ تانکسے سوسو گیب گیبلہ سنوت پو کھورے اتا پونگ لہ

شیانگ کھنگ

تُن دی ٹوں پوپے می ژھر چک دون لہتی یوئینکو لیکی نہ و قزبر
یو دا۔ کھور کھاری یوں گون نہ دریے اوں گ کوبے فی ل سولوق، رگیالم،
خپو سے مید پہ فرول یوں گونینگ سوکسے ژھونگ، ہر پیل یوں لیکی نہ
ہر کفلس یو دا۔ اے دی گولہ یو دھن کون ہرتے کھ جونے یوں گ
کا گنگ درول تائکسے گوید پا۔ طلب کھیونگسے فرو فدا خسویک زیر بی
ل سکھہ بسکھہ پنکسے مید پا۔ فرو فردی خسوسنیاد پو سہ گید پو ڈھ ان پا۔
سہ گیدے اوں گ فی لو تھوپ پوے کھالو، کھور چو گید پا سکن مو کھیونگمبو
ہر کوت ہیید پا۔ دے وخلہ کھپور نہ تروز نی کھڑیم مید پا لپشن چا، پیو چا
ہپوہ سکوبی سینو خ مید پا۔ کھرا من لہ رگو سے ڈھ لے کھور نارے
سوئنکه تھوپا مید پا۔

فیو کپوچک ٹیس ڈے نا گنگ نو کوت کات پی لہ پیو چہ سکولید پا۔ دیو سہ
پے پتی مید پہ چھڑو لی اوتا، سے شوب سکو لے چھنگ فیو نید پا۔ سے
شوب شغر چھنگ پینگ نہ کھیونگ سے کھونگ لہ فڑی نکنا او سے مید پا۔
سو ڈا مید پہ رتا پوپی سی پور سہ زد میس پل کھیونگ پا۔ ڈوق پیو می لہ
نوزن مید پا۔ میونگ بون چھنگ نہ بڑو ق لہ سو نگ سے پیو سہ کھو نکسے
چور و پینگ تائکسے چھو نکسے او قت سنوت زو نے نہ تھک پیو فیو نید پا۔
دے خسی یینگ یو نگ زچس کون چھھ گھور، ٹر و سکھور، کلت،
ڈے ڈے خونونہ چھھ خونے زان، بڑو کسر، ہر ڈب کھود، پڑا پڑوان پا۔
سپاچ چس کون کونق ژھونمہ، الو چھو چھو، بلے چھو، مو سکو، گانگ تھور،
در بہ، ڈھمک، بڑو سین ان پا۔
دے غمز یینگ او قت فری لائیں تھون نہ مید پ۔ گانگ مہی لشی
تو گید پ۔ بشو پوپی سی چھنگ شی نی زگال فڑ و نکمہ کھیونگ پا۔ دے زگال فو

فیدے زیل فچو سے زگید پوی کھے کلے تو کے یغید پا۔ فیوک پوئی
گڑ و بچہ تھوٹی و خلہ بمبہ لہ بچے نید پا۔ بمبیقہ لکلیب، وکاہمنہ تلبیونگ
پویکہ لم تین فچو سے یود پا۔ لشی تھمٹی بروکن نہ بغرنی ہر کونکو فچو سے
دینکنو چوی مارتائیکے او دسپرید پا۔ چٹائی مید پا میونی سی ڈیمبو کھیوکے
چھستن تھتے تھی نید پا۔ قالینی سکن پر ربق کونی رال کون برق سے
کھے لے چھرا تھتے تھی نید پا۔ گدی رضائی تھون فا مید پا چھد پو
گٹھوںگ چدے کلیب نہ تھینگ چس فچو یید پا۔ ہنمی چھونو کھوڑو کھ
تروبے دو فونگی کھے سکائیکے سنس فچو یید پا۔ ریڑے فیڑے نی
قارگونید پا۔ بل پورڈب شی نی کھے ڑڈبے،
سالے، کھلے تھتے لرتائیکے تھتے قارچوے ان پا۔ کھیلہ نہ بوث
مید پا ہلم نہ پول دے بہ نہ کانگ ہینگ گونید پا۔ گونموڑی یونبل گوسی
تروبید پا۔ بوڑھوئی کارفوبل گوس، بوسٹریگ کونی فری گوس

پوچھو گوز انگ چی گینگ ڑھورنہ رنگ یہ بوتا نگ سے رنگ بورے
تروبید پا۔
سو ربی لوک لہ ند پا سو نگ نارے نہ سمن بیالہ سمن کھنگ
(شفاخانہ) مید پا۔ اے پی سی سلفانہ، پر اسمول دو نگ میو نگ لہ
نوزن مید پا۔ تو مبروک، تیالو، تکتہ، خمپہ، مندو ق سکر، بادیاں، سیرفو
شوتو، نچپو شوتون نگلابی لونو نگ سہنی فری کولید پا۔
ما جان سہ زرفہ چن سہ گیت پہ ان پا۔ کھوئے نسلو سکور غا گوا نیار
سید پا۔ چھو نچی رکید پر گو دفہ مید پا کھو لے چوئی
چھو ز گا نگ پونہ غدو نگہ شو چھققو تھو نگے کھو ز فہ نرے بیا کھن ان مو
نوزن گوید پا۔ ما جان لہ بو بھی یود پا۔ بو نو مید پا۔ بو بھی پوے نخستون
بھی سے فرد و فرد اخسوم خسوم، بھی بھی سو نکید پا۔

پہلے درجخ

32

می مانگ فانہ روما نگہ زیر بی خپرو نہ زدوم سے کھوئے نانی
گالسپو کھوانگ تھوئے کھ چھود پہ مید پا ایوی ایو بیادری لہ مک ہر کوس
تا نین دو گید پا۔ دیو پہ خسن ما جان نہ کھوری زو نگیوڑہ یود پی بروں
گون لیا خمو چھود یید پا۔ لس می چھود پوچھو نکسے، کھوئ کھولے ما جان نہ
زو گن پو نکوئی ناونگ نافرو گنگ لہ غوت بید پا۔ دے بے غوت مہ تھین پہ
ناونی سی بھی کڑا غس بید پا۔

نانی فرو فرو گنگ ڈھرمہ مید ڈھوزہ مید گانگہ گو کھہ پہ
سو گن سید پا۔ ناونگ نافرو گنی سی نرفہ زرے بیانہ ہلتو اور انکفو
کھوانگ ہر کہ سونکسید پا۔ جھنے زنی کھہ زانی سمنگ لہ ناونگ نہ
زکنکو تھمسے ٹھمہ ٹھنگ تانین دو گید پا۔

ما جانی زو گن پوے کھہ نانی لیمک پو کلے یود پا، دانگمو ان
پا، زا چس ڈو سے فرو فرو والہ بگو سے منی کھن پو کھورے یود پا۔ دے

پہلے درجخ

33

وغله کھہ بور بیا مید پا۔ نی مہ سنه شری کھہ ترو سفے زان چی نہ دریے کو نت
ڈھونمہ مید پا۔ ترو بیری فرو فرو گنگ لہ او سے نہ فرو یک می نید پا۔
گونگ فی نی چھ خونے زان نہ بلے چھوئے نید پا۔ بلپس مانگ مو گوانہ
سولہ چنگ بر فے سے مینمہ مید پا۔ ناونی سی چک نہ تھوک نہ چھی
شیدا، لس نہ تھوک نہ شیدا کھوتا نگ لہ چنگ تھو با مید زیر بی بور گن بین
کھورید پا۔ ناونی سی سو سے اشی پوئی سنا سکا نگ سے
نانی کھم قوم پوچن سے فیدے فو نو گن جمالو قسو کھوڑو لہ فیونگ می
اشین فردا لو کھبین یود پا۔ ناونگ لہ شو خمو جھلات کھور بی اشین یور یود پا۔
کھوتی لو قسو نیا نگ کھا نگ بے اشین تو ٹکو یود پا۔ چا زیر بانہ دے تی
تا بلپس کوئی او سے مین فرو یک مین زیر بی ریسی زکنکو نہ
دریے تھمہ گوید پا۔ دے ناچک لہ من مہ نہ انا بلپس کوئی سہ
گرلن گڑا بید پا۔ دے بلپس کون نو دے اونگ لہ تھین پہ مید پا۔

ما جان کھوئی ٿھے کھہ فرونگ کھوڑا فیونگ سے تانگو ران مہ
مید پا۔ گا بزو یکھہ سہ فرونگ ملچک ماقبو کھوے تو نگوان پا۔ ڪھم تھوم
دوک سے نہ زدے مید گوے ہر گنگ پوکھولہ نوزن یود پا۔ یو ڈی فری
کھوئی ناؤنگ لہ شر گوم ریڑے فچو سے ٹیا گنگ کھانی فری مید پا۔
دے نم زینکنو ٹیا گنگ ہنگ سوی ناؤنگ لہ یق چوک پی مین پا۔
تانا ٽوئی سی سو سے کھہ فاساغی فری یگ نہ او سے نایقہ نہ ہر ڙونہ
کوشونہ رگون نہ ستار گردینہ سو سو سے اتا پیگ نہ تھوہی چی گا گنگ کون
شر گوم کو نینگ نو یخید پا۔ ناؤنگ لہ یا گنگ بلیس کوئی سی او سے مین نہ
فری یگ مین زیرے نوے جور مید پا۔ کھونگله محلق کھور بہ مہ تھوب نہ سی
ٹیا گنگ کھانی لی مک پونا کھور بہ تھوہی یگ پا۔ دے نادیوک پولہ ما جان پی
ناؤنی ٽھم فی سکد پو میونگ لہ کوا ڙحد سید۔ 03/12/2004

رات 11 بجے

سکردو

تب تھو

فرمان گڑو یکھو سیگ پڑے گول گول، گولڈ یو ڈپا گاس
پی کھوانگ بیا سنه چمد نلے مید پی بیا مید پا۔ کھوئے ڙھینگ نوس چی
کھوانگ تھو یکھے چھو دو دنی اتو مید پا۔ سنه ہر ڙہ، گھو یو، اوں ہر ڙس رنھن
نہ چھو نگ مے نگ گانگینکو کھولا چمد ان پا۔ فیسے سہ تب تھو یکھ کھوکلی
جو کپا خو یید پا۔ انا میونگ گا گنہ لہ نس تب چھو دے، کڑو تب چھو دے
دروم بہ سہ چھو دید پا۔ کھول نس تب لہ کھوانگ خشول، بز، سنیا ہنگ نہ
چھو تھن کھوانگ غنی مگوا خو یید پا۔ دو تھو نکسے گڑو گنی چو غی کھولہ ہاتا یید پا،
کید پانہ گیا ڙھنگ سہ بید پا۔ اے چو غی سما گنگ مید کھوئی زو گنپوی
سر کھولہ دو غہ مید، روز گل مید نہ کیکے مید زیرے کھولہ ٻلچ فیونگ
چوک پہ مید پا۔

پیغمبر مرتضی

36

سہ شنگو ٹوقیو تھوک فنگفو رزینگو سونگے کھوے سنگ لہ دوق سے
دیا سیرے اوگ می تب تھوڑخ نہ تھوے کہ چھود چوک توک زیرے
کھواںگ نہ دریے کھوئی چھد بید پا۔

دیوی فری دی وک کھوئی ”سون بور“ بیو پادون لہ سکید پا
سکیراخ چینگ سے فی کھنگ لہ نہ لوٹ فیونگے چینگ چینگ لہ تھون
چوکس ”سون بور“ بیونہ یمبو کھہ روواہڑ کے شخمہ تھوڑکے لوٹ کون
کریمس۔ کھوری ہرچی کہہ کہ ٹرینگ سونگے خشول پا فیونگے
کھیونگ خشول دوہید زیرے سرفہ کھی چیک فوج سے بدوں ٹنگہ تانگس
خشولد ولہ مک ہینگ بجوس خشولی بکھولہ چھاںگ دوگ بورس خشول
کھولہ تھوگ کھہ چک سہ بورس چھوڑق، سنیا تھن، سنیا ہینگ نہ سپلنا
نو گانگہ ٹلس فلچن رینگو لے سپنگ لیب پی ہلمی فری

پیغمبر مرتضی

37

ولس ہر کہ فیق ہینگ لیب کون ٹالے فیونگس بڑا شنگ کوئی بودے
سونگن فوج سے تانگس۔

دیوک رگونو کھاچی تھو اونکید پا۔ ہوشتب می گوزیری کھوئ
کھول مید پا۔ کھوئی کھوری یو دپی گڑل گڑپ کون ڈھانگہ بیاس
کھوے ڈھیومہ بیاس پی دی ویک ستب مور پو بیو تھوکے کھوے
زوگ پوگیاں۔ کھوئی خیپہ بزوچک نہ یمبو کھوری بزو زدیں۔ کھوری
بزو تراںگ پا ان پا گوموگے ہی خلنگ لوق پوکھوانی کھیونگہ بیاس۔
کھوری دورنس مید پی سامید پا کھواںگ لہ دیا خلنگ لوق پو دی کہہ
زونی ان پا۔ ہسکے خلنگ زونی چہ تخت سونگس میتک گا کھا یک رونخ
ولس۔

ای ہق لہ گیو خپانہ بزوگ فیونگ سوی خشول کھورس
سوی تب سون پو، سوی ہلمو کھورے بزوگ لہ تیانین جی ٹنگن کھیں۔

روتارنگ مہ زون کھہ ترس مہ نگ مہ زون زیرے زیں۔ علی سی
ھلمہ تھینہ ریا خس۔ فرمائی فرودنار ڈھوٹھے یو دپا۔ کھولہ ھلمی جڑوئی
اشین تو ٹگو یو دپا۔ کھو گیون چپانہ ھلمی کھہ جڑوئمہ لہ او نکسے یو دپا۔ علی سی
کھولہ ھلمی کھہ کلے تھین ماریا خس۔ شارلہ ھلمی کھہ جڑوئمہ کھوا نگ
خلوکسوری شینی کھہ جڑوئے یو دپی انا ہے خسامید پا۔ پی شین رکلین
پی فرمائی زو نگ پوئی تھن تھک گوین، تھے تھوینگ کھو نگ لہ زان نہ
بزو نگ لہ ہر ڈھوا کھورے او نکس۔ دی بزو یکھہ جن نس ل فرمان لہ کھوری
جینگ گا نکھہ نون۔ اے جن لہ لیل فیو نگ مہ پایا نگا بجی غایا نگ رو خ
ڈس گیون ضے جمادی ہر کہ فیا قس۔ دینا فرمائی سی کھلمونہ غز الفولہ ہلتین
پی ترس۔ کھوسی ترس فولہ ہلتے اے جمادی سی اشو بیاس۔ ہر کہ ریل،
بر چت، ہر کہ، کھورشو، لو نکہ شو گا نکھہ فرمان کھوا نگ یہ بودوگ سے فچو
پوکس۔ فرمان کھوری ڈھینگ نادر یگ ما نگ موتھدے یو دپ کھولہ

علی سی سون پو تبہ ریا خس۔ سون پو ستر ڈوبانہ فرمائی سی ستو
کپو توب زیں۔ کا حسن نا فرمان لس کوئی بزوئی کھہ سنیا ہینگ پو کلے
سنیا تھن پوتا نکے چینگ۔ بزوئی سی سنیا لوق تانگس نا زیرے سپلانو
سما کا لے چینگ۔ چھو تھن پوے فیو دیہ چک پو سنیا ہینگ پولہ اے
فیو دیہ چک پو خشولدی مک ہینگ پولہ بکو سے گڑیم تا نکے کھنڈ چوکس۔
فرمائی سی بسم اللہ زیرے لق پنگ نو بیر کہ چک کھورے خشول
پو سینگ نو بورس۔ بزو نگ درولبہ ڈیگ گویدزیرے بیر کو خشولدی کھہ
تیا نکے ”ہو پو“ بین ستر غین کھہ ترس مہ تا نگمہ زون مدد یا خس۔ فرمائی
سی ”لوق لے رمو شے لوق“ ”کھورے کھورے، کھہ سیر کھہ سیر،
بر چت بر چت“ زیر بی سکد پو تھو نموس عکس۔ دے سکت پو کوانہ میو نگ
و حسن سافر مائی سی پچی بے ان نہ گا نگ بے ان زیرے مہ اوں پانہ،
مہ رکیھہ فانہ، مہ ڈھمفا یو دپا۔ کا حسنی خانگ ریں پولینہ نہ فرمائی سی

پمہ هر قُنْ

40

نا گ نو نام تھونہ ٿے گوین یود پا۔ کھوئی می ل، کھوان گلہ تب تھوچھو دسید
زیر بولہ تھمہ لہ هر کہ فیاق ہینگ لیب کون نا بڑا ہینگ کون سپارین اے
کھہ دی کھہ ٻاشین ٽنگو گوید پا۔ گڑو گنگ میو گ گانگہ په دون لادی
وک کھولہ تب تھوچھو دسید پا۔ یا گ نک سوتی گکید پہ گکیا ٹھنگ بے کھولا
جور مید پا۔

01/01/2004

نہ

سکرو

41

پمہ هر قُنْ

نم روز

نم روز لہ چق کھائیک یود زیرین چی بلتی یول گانگمیکنوم روزی
زینگ زانگ پو ما گمو سکید یید پا۔ مل مل ساسو سے یول کھڑیم، گڑو گنگ
کھڑیم نہ زدو مسے میو ٹی سی نم روزی تحد کھد نہ رگنو یید پا۔ میو ٹی سی
سو سے مقپو گنگ لہ نم روزی بیا بخون زیرے بیا بخون کلے تائیند پا۔
بیا بخون ٹھپ تانگو، بیا بخون ٹیرا گنگ لہ تانگو، ہرتہ پولو ہر ٹیو، ڄتن
تھسین تانگموم روزی فیپہ ہر ٹینو گنگ ان پا۔ چھو گو پونگ ٹیک د مسے نم
روزی ہر ٹینو لہ ہلتا سکردو گو یید پا۔ فدا افونو گنگ سوسو سے یول کوینگ،
گڑو گنگ کوینگ زور ہلت لہ سو گنگے ہلت موتانیند پا۔ اشو گنگ نہ سنا چو گنگ
مو گنگ نہ بلبس کون بیانینگ نور گیا مژھو کھه چھوز ورزونے کھور بہ
گو یید پا۔ اشو گنگ نہ سنا چو گنگ مو گ بیانینگ نوم روزی رگانو ینگنوم کوم
ہر ٹیں تائین کھور یید پا۔ دیا چق لہ لو کھوری گوچس زیرے نالی

پہنچتیخ

42

فروفرالسرف گوچس تر و بید پا۔

نم روزی فیضہ گڑون پوڑا پڑوان پا۔ گوکنی نانی فروفر و نگ
کڑید کھورے پڑا پڑو زے ان پا۔ گیوچی کھم سو سے شیان دون کون
نہ دریے فرو نہ موسونگ شک زیرے تھوگین کھورید پا۔ دے نہ نانوںگ
گانگہ سی سو سے اتا پونگ لہ فوتا گانگ پڑا پڑو سنود کھیرید زیرے
کھیرید پا۔ دینہ گانگہ کھور بہ گوے ان پا۔

گوکنی نی نم روزان زیرین چی گڑو نگ گڑو نگ لہ اشونی سی
ہلنا نوس لہ موسکوڑو نگی ڈو نگ پو کوید پا۔ رگس سد دز بیگ ہرڑو نہ
سترا گہ نہ ڈو نگ دیبانہ پیونا سیر مہ کھورے موسکوڑو نگہ کھیو نگی ڈو کیا۔ مو
ریں لہ دادے یو دپہ سینگ لہ جھمیے جو کتو مولہ ریں تھوبس موسی موسکو
جو نو جو نو بیاسے ڈو نگ دے نہ فوتا یگ تانکے ناگ نو کھورے لو ق
سے او نگس۔ پڑا پڑو نچس گوکنی نی فرو نہ بیو نو لہ پڑا پڑو میں کھوانگ
بیو دپا۔

43

پہنچتیخ

پڑا پڑو مزا زازم بیں دوک پو بیو نو تھوگے بیو نو لہ سننگہ خود سو نگس۔
بیو نو سی یا گانگ سہ زید نہ زومید نہ نا سہ۔ پڑا پڑو زے میں زیر بہ نہ فرو نہ
بیو نے سننگ ٹھیر بو تھوگے موسہ پڑا پڑو زید پا۔ پڑا پڑو زے
نہ ممدا نہ موسی نقستر نہ پو قستر ن پوڑا واریا خس۔
دیو یک اتا پوئی سی ما تپہ لہ بیا بجون کلفہ مید پا۔ موسی بیا بجون
لینے کھیو نکید پا۔ گیوچی نیمہ سنہ شاریکھ موسی رنگ تانکی بیا بجون
فروم خرم خرم نقستر نہ پو قستر ن نا یبو لقفس کو نیگ چنگے
فرود نہ بیو نو لہ مینے زگانی زور نہ بڑو غی زکیر ڈفری کھور بہ سو نگ زیرے
تانکس۔ موا گانگ نا گنو دوکس۔ مودیوک ہہ نہ اتا پونگ لہ سنوت مہ
کھیرس ہہ نہ سارفہ گوچس مہ گلوس ہہ نہ بیا نیگ نو ان اشو نگ نہ یبو
کھور بہ ماسو نگس۔ موے سننگ پو دیر یگ چھور بی نایونہ ڈو نخ سو نگے
بیو دپا۔

پمہ هر قخ

44

بانوموے نیمه هرنه دراڑھودان پا، مونہ دریے انجن خچن نہ
تروت چن یودپا۔ دیرینگ زگس بیانینگ می کیک خسمے بانوموکھدے
گوالہ اوکس پا۔ بانولہ نرگس ڈا ناٹکو کھپنہ موے کھوئ کھول نہ
ژھڑ انکسی ہرمہ کھونگ یانگ لداںگ فو تو زن یودپا۔ بیانینگ نو
گوانزے اے اشوئی بے تحد کھہ نہ رگانوںگ تھوکسے موے سنہ ناخ
لکوک زیرے بانوی ٹرود ٹرود، فشد فشد مین زگس بیاننکو کھیدے
سوکس۔

بیانینگ نوبیس کون اوسکھورنچو سے بیا جوں ٹھب تانگنے اور
یودسوك اشونگ نہ سنا چونگموںگ سو سے نیامڑھرنہ دراڑھود
پونگ نہ یمبکھور تاکسے ”بوہولو بوہولو“ تائین ہرثین یودسوك۔
فیونجہ بچی پولہ نہ اشوئی گڑواہو مید پی یانگ چنگ کو امید پا۔ ملسہ پنگ
کھہ زگس ڈنگ لاکسے دے اشوئی زیری بی زیرچس کون لہ سنایا ریاض

پمہ هر قخ

45

نلام روزی پلاپڑو درینگ زوس پی جق
سپیو مید پی کلانڈ یہ در یانگ گونی جق
دلانگموئی ملک ہرڑہ درینگ گڑوئی جق
تلا نوئی جلاندا درینگ گانکشی جق
الاشے نہ نولانوںگ درینگ تھوکنی جق
چوئی میندوون پولونگ پانگ یلے نوؤیہ
دیونگ کوانہ نرگسی بوكھو گڑوب مھقے سے کھه فوق
اشوئی دیوزیرین گوم ہرڑلیں کھیونگمو تھوکسے موے منگل لہ چھما بگیا بگیا
غزار یودپا۔ رگھنی نم روزی کھہ موسہ دیا اشونگ نہ ٹروخ دے زیری بی
زیرچس کون زیرین تحد کھہ رگانوںیک نو گوم ہرڑلیں کھیونگ فی ان پا۔

پہہ هر قخ

46

دیویک نم روز پوچھد کھه نہ رگاںوے سکن پ مولہ کھوق کھول نہ
ژھڑا گکھورے اوگ سید پا۔ درینگ بے دی اشوئی تھد کھه نہ
رگنونگ گانگہ موے زدوك نہ دوبوئنگ ہر ژرق سونگس۔ چازیریا نہ
لزامی دو نہ موے اشی پو بروق لنه خیا گک لکھیو کسے شھی ان پا۔

08/12/2004

سکردو

پہہ هر قخ

47

بیانو

بغدر نہ مہری دراڑھود پنه ڈیام ژھران پا۔ کھونگ نیں کویم بو
ہر ڈینو بید پا۔ ژوسمو فھو سے دوئی مختون بین دو گید پا۔ کھونگ لہ جن
چک دیا ژوسمو نگ نہ ژوئخ کھوتی سہ مختون گوید زیر بو ہر تھمہ مید پا۔
کھونگ نیں کوے بریگ ان چن خش نہ رگا لوکھ یو دپا۔ کھونگ نیں
کولہ چک پوچھو گکھ نہ لوقور گارگا گوید پا۔ دی بزوے کھه کھوئی ژھیو
رگلائیں چی رگولدن سونگسپا کھونگ نکوے خش نہ رگلوکھ پوچھو گکے کھوئی
اتانہ اٹوئی سی کھوئی مختون بیک زیرے چھمید پا۔
کھوتی اتانہ اٹوئی سی کڑا کوڑو بیا سے مہری بگدور لہ سنیا ن
بیاس، کھب کلس، صیغہ زیریں، ہنچ پی لہ ہلتے سے کھوتی مید پونہ زدوم
سے مختون پوز یگک زانی کھہ بیاس۔ مختون بیا سے جوک تو سہ کھوئی
خش نہ رگلوکھ کون سگ پ سگ تھلبو مید پی بڑے مہ سونگس کھوئی

بخستون سونکسے لوغا تروک رگل سید پا۔ کھونگلہ دے شیز دے چن دھپسی
می گی عود بوچک نہ رگاسنینگ چن بولوچک سہ شیز دے بیا سید پا۔ کھوئی
ان چن تحد کھد نہ رگا نو یکھہ کھوتی ڈھیونگ رگال چو گین یود پا۔

ہن چلی ہت لہڑھنی پوے رگالین چی مہری اسی بخدر نید یکنہ
ہلو نکس نا گواہا گوید زیرے زیں بخدروری فڑو بیا زیرہ نہ رگو سے مید
زیرے مو انگ ٹہ سونکس۔ موسنا غوفیسے فرول دیوک بیونگ مونہ
بی یو ختم ختول بوبیا سے غوز ونگ چوڑنگ چی بیا س۔ گیونھے نہ بخدرولہ

بروک بو پسی نہ ہے زیرے خمس، دے نہ بلوق بوق چی مہد بیڑہ نہ
کھوچی سونگھی ان زیرے سنا نکس، کھولہ نید سے ما یونکس۔ مہری سہ سخون
مہ گوربہ نہ کھوہتا سونکس۔ ستاغوے کھد نہ کھوی مہری لہ سکد زیں
مہری اسی ہامہ بیانہ کھوفروں سونکسے ہلاتا، فی کھنگ کو نینگ ٹھلس گارنه
مہ تھوہبہ نہ کھوی تا پیا سے سکول تپر ریا خس کھوے سکول تجی سکت پوکوے

کھوے نا گمیونگ لہ سانید ڈھدس، نا گ زدیب نہ کھا گ زدیب
پا گ کمکہ سہ جکیس کھیا خشہ تائیں تھون۔ ڈھن پو، گا گما سی اوٹ
کھوئے ڈلے کھورس، مہری سولہ مقصوبس۔ گیونھی تھاسا گافہ نہ یمبو
میونگ بڑو ق کو نینگ ڈلے سونکس دے ہت لہ سامہری گارنہ سہ ہر تختہ
مہ تھوبس بخدروری تھیا قپہ بودے نوین یود پا۔ کھوئے ڈھوکسے کھوے
نا گ میونگ، سینیان میونگ نہ گڑو گنگ میونگ کا گمکہ لہ ٹوا سونکس۔
مہری ستور سید زیری بی خپر و یولینگ نوزینگ ہلینگ سونکید پا۔ گا گمکہ لہ
ندیا گنگ چھو دو سونکسے یود پا۔

مہری ستورے ہن خسوی ہت لہ اپی شہربی ترانی لونگمنگ نو
بیارو ق نہ چونکا سکیدے بھو ڈھوکسے تھے تھوینگ ہلتا سونکس لو گنگ
زوری تھونمہ نہ اپی لہ لو گنگ تھل لہ مہری کھڑق ڈھو دو سونکسے تھو گنگ اپی ای
نور سونکسے ہلتا نا موے رگو یکنہ سترو ق پو نام نہ یونگ سے سونکسے

پمہ هر قخ

50

مید پن سوک دی لوکھو تھونگہ نہ اپی سی ٹوین چی مہری پی گڑو نگ لہ
فردین کلس، ساق دے اولکے مہری مندوق پوکسکی کھہ کلے کھیں
موے مندوق پو نا ٹکو تھونہ نہ نالی فرد و فرد و نگ لہ گڑی گڑوا سوکس،
بغدور گانگہ پہ تھلنے ٹوین یود پا۔ موے مندوق پو ہلو خمہ بیا سے سنا
مبوسکونے غدونگلہ ہلتا کھیر بانہ بغدور موے
میندوق پونہ بیارے گوق مہ یانہ ٹوانہ میونی سی گلے ہرتین کن بیا سے
کھونا ٹکنو کھیں، مندوق پو کھیرے کبس۔

ہتھ کھائیک لہ با گنڈھوا کھیر فردونگلہ موے جینگما تا ٹکنی
فرد و نہ خروب پوز دو گنوے زوری کھہ فو گنچلی کھہ نہ ٹھوبس۔ موے
تو عیز کون سر سینگ چک لہ فیار لہ تا ٹکے یو دسوک۔ دو گنگھیوں کے
بغدور لہ مین مہ نہ کھوے سینی ہرمہ کھو گل لہ یا گنگ شہ ڈھر بیوکس۔
کھولہ مہری نہ دریے کھوری رگل فی نمزی الیوتیونگ اولین یود پا۔ کھولہ

پمہ هر قخ

51

کھوری زونگ پونہ بر بیس پو پہ ترقے کھوری بوسید نہ فومید نو خمسے
ٹو اوئین یود پا۔ کھوے خسمینگ نو مہری خیا گنگ لہ فانگ کھن پو کھو انگ
ان پا۔ کھولہ کھوری فرد و نہ بونوی انولہ چی سونگی ان زیرے تریں نہ،
کھوئی سینیگ فتوں لہ زیری بی خیر اچ کھو انگ سہ کھوے شیدا مید پا۔
کھوئی کھوری فرد و نا بونو لہ کھیتی انسی بیانو چک ژد بے زو سے،
زو پی مین زیری بہ نہ ناسی سورہ غصی کھہ پیو میتے لداق چو گنی ان پا۔
دے بانہ کھیتی اولہ ”نا“ لو قے ہلا ہلوی لینے کھیرے زو گنے کھہ نہ
ترانی لو ٹکمینگ نو فانگ فی ان زیری بی خیر و بچی بیا سے کو چکتو کپا؟ کھولہ
سینی ہر ڑالہ نہ گیو دپ سوکسید پہ بیانو چک نہ کھوئی بل تھو دی
زونگ پو مہ ہر پیس پی ان پا۔ کھولہ مہری الیوتیونگ کی ری کھو انگ لہ تھوک
تا ہمی اس چی سوکس سید پا۔ تا پی بیک گیو دپی ہر ہتھ تا گکے کیوک نہ کھولہ یا گنگ می نون مو
سوکسید پا۔ مہری نہ بر بیس پی شد یوک پو کھولہ یا گنگ مک لہ کو ڈولہ گو ڈومہ تھوگ مہ کھڈ۔
سکردو

20/12/2004

مے فنگ

داوت باتی یوں کوینگ بیا یو دپی رگون کھڑیم کوینگ نہ لیا خمو
کھڑیم چک ان پا۔ داوت لہ ملسا مالکوولہ میے فنگ سہ زیرید پا۔ میے
فنگ کھیم لہ لوئے بڑی سپو خسوم کھوریے ان پا۔ دی داوت کو نله گو
داوت سکل داوت نہ جوگ داوت سہ زیرید۔ میے فانی ٹھن لہ ناگ
کوینگ ستروب، کڑو، نس، چھن نہ ہڑبی بلے فچوید پا۔ بق چی گی
ہڑب کھور نہ پڑا پڑو سہ فچوید پا۔ بلے میے فانی فیسپے گڑون ان پا۔
گرگھنی میے فنگ ان زیرین چینہ گڑوئی بڑھو دفر ونگ نی تا زنگ
میے فانی پتھ بین کھورید پا۔ دے ہق لہ فڑوئی سی ٹھوئی ڈانگ کون
دے بانہ ڈمبونہ بلچ کھی کھه تھق فی غڑوم کون غنی بید پا۔ دے بانہ شو
گپی شی نی زگلفو نگ فیسے زیل بیا سے چھا قبو بیا سے لوگ لہ هنہ
بلغا نوہنہ بلچ کھمنہ تائید پا۔ دی فچو پسی بھقہو نگ لہ جنڈر رعنہ ڈنڈر زیرید

پہلے ہر قصہ

پا۔ فیتر وے کھہ سو سے گڑو نگ کوینگ یو دپی ڈو نگ کون نہ زگا نگ
کونی زوری سو نگے گڑوا ہوتا نہیں دو گید پا۔ با نگ تھور گل ٹھوب گوانہ
یہ بودے چی غنی بیا پسی غور ڈوم کون لہ میے بلچنے مے ڈیم کون لی رنگ لہ
تا نہیں پا۔ دے نہ ڈھوئی ڈناگ کون لہ مے توک سے مے خلینگ تہ
ٹید پا۔ دی بزو یکہ مے بلچے خنا مینگ گوید پا۔ دے نہ جیما دی اسی سو سے
جنڈر کون دے مے خلینگ پو بی کلے بیسے مے جین چو گید پا۔
میو لیا خمو بیا سے بر بہ رن فنگ کوے تھو قاری سکور یید پا۔ دے ونخ پو میے
فانی گا نکہ پہ سنیگ کھیر چن ونخ پو ان پا۔ دیو بی فری گڑو نگ لہ
میو نگ، اشو نگ نہ سنه چو گمکو نگ نہ تی تا بیس کون
سو سے نا نگ کونی ہنوق تو بیو نگے بلتیہ پا۔ جنڈر کون نہ ڈنڈر کون
سکور یں دوک سے ٹھیک کھانکر وسو ختم ہلتی تھغر یکہ لہ لینے
فا نگے تائید پا۔ سوی سکور یں کھورے تھور و بسے او نید پا۔

پیغمبر مرتضی

54

سینے لہ سہ کھوری اتنا نہ یہ بودوک سے دی رگا شہ سننگ
کھیر چن پیا چس کون تھوںگ فی ان پا۔ کھولہ کھوے اتنا نوی نانی
ہنوقتہ او، شاری پیو لہ ہتوی، شاری پیو گا نکمہ میے گیور سید، ٹامڑے
مے خلینگ پی سوکسید دے مے ڈیم کون گا نکمہ ٹی رنگ ل کھیوں
یو، دے مے بلچوںگ گا نکمہ خلوینکو کھرین یو، پنے رکش تھونید
زیرین چیاق رویکھہ بلتھی ان پا۔ دیوںگ تھونکے سینے سنیںکنو سامے
فانی تو گلوگوانہ کھوی کھوری اتنا اولہ کھواںگ سے مے فائیزیر بے نیا نی
پیانہ سے اتنا نوی کا کاپسگ سوکسے یو دیوک کھیاںگ لہ مے پھنگ
چو گمید گیانا کا تھونمہ نہ کھیاںگ لہ مے فنگ چو گیدزیرے چحد بیا پی
ان پا۔

دیویک سے لہ لو گیاد سوکسید پا۔ کھوے کا کو سہ نا نکو
تھوسید پا۔ گوندے کھیم لہ تھوی ان پا دیریک بڑی سپہ دان پا۔ دے وانا

پیغمبر مرتضی

55

کھلی نی مے فنگ ان پا۔ یولینگ نو کھابو ق سپو نکسے او نکے یو دپا۔
امروشین گردنخونہ زلزل یو دپا۔ کھوس انا فرد و نگ نہ ڈوخ گینچانہ جنڈ
لہ اشوکہ کھیو نکسے زیل بیاسے مھقبو بید پا۔ دے باہن کھوی غزو رکھد
کھورے پلچ می کھہ نہ بلچو نکمہ چدے کھیو نکسے چھا قبوجنگے ہر ٹھنگی کھہ
مالکے ٹھوٹی ڈاںگ کون نہ غزووم کون ٹھنگی بید پا۔
شاری پوکھوئی گڑو نگ نہ اشین تھغر ینگ یو دپا۔ دے باہن
لیکی نہ تھو نمولاہ یو دپا۔ غوبو ہر کوئی نہ شینکل تھونے من لم پو گا نکمہ لہ
گانی غدار سوکسے یو دپا۔ دے کھہ نہ شاری پو تھوئی من بو کھما فری
کھایو دپا۔ دو یو نہ سی مے فانی رگوئی تکو کھولہ گانی کھہ گڑی دپی، کھینگ
نو گڑا نگ فی دے وانہ بلوق فی جور مید پا۔

بر ٹھو دفر دوئی ٹھوٹی ڈاںگ کون نہ غزووم کون کھورے دے باہن با تھچے
لے فردوئی سی جنڈر کون کھورے، ٹھوڑے فر دنگ ستونمہ پڑا نگ نہ

پہلے ہر قصہ

57

پھون چی ہنمولہ سوکے لوخ چک لہ دو کے جنڈر پوسکور بہ ریا خس۔
سکے جنڈر پوگا نگہ پا جوک لہ کھڈ سید پا۔ چازیر بانہ کھولہ کھوری اتنا انہ اٹو
ہنوتی ہوکے ہتھیں یود پلووزن یود پا۔ کھواںگ نا گنہ سوکے گا نگہ پہ
ہنمولہ چک فردو کے گانگی جو کپا جنڈر سکورین دوکن پوکھواںگ ان پا
زیرے اتنا انہ اٹو نہ خپیر اتا نکے گورین مین مولہ رے ان پا۔

24/12/2004

سکردو

پہلے ہر قصہ

56

پڑا گنگ بنی خش نہ رگلوکھ سینگ، گا نگہ گا نکے چک چکپو نہ یہ بولق
تھوڈ مینین گڑوا ہوتا نین شاری پیوی روں لہ گوید پا۔ با گنگ تھونہ یہ بونی
تا بلپیس کوئی ٹو غی زور یکھ سو سے تی تا جنڈر کون لہ میے توک سے
سکورے فنگ سید پا۔ ٹھوب چڑیک سو فنگ سید پا۔ تھا گڑو نگ لہ میوگ نہ
اشوگ دے بانہ سچوگ نگ موگ نہ تی تا بلپیس کون گا نگہ سی میک پو
شاری پیوی جو نگ لہ میسے یود پا۔ شاری پیوی
کھہ غوڑوم کون لہ مے توک سے مے خلینگ کون ٹی برنگ لہ
فودے تا نکے دے بانہ ٹھو غی ڈانگ کون مل ٹھے پی گنی کھہ غنی
بیا سے دو نگ لہ مے توکس۔ مے بلچے خمینگ گونہ یہ بوجادی سی
سو سے جنڈر کون ٹھو غی مے بڑا گنگ پوے کھہ کلے سپرے
پڑا گنگ لہ دو کے جنڈر کون گوئے تھو تری سکور بہ ریا خس۔ سگے سی
گا نگہ پہ جوک لہ کھوری جنڈر پولہ سپارس۔ دے نہ اے فرو نگ پہ

کھی فڑو

بڑوں پی کھی فرووی متنچ پودو سے سہ بلتی یولینگ نو لے گی نہ
مینگ یونگ یو د۔ کھی فروو شوت کھور قمراہ نہ ان پا۔ کھی فرووی فونو چک
یارکین (چائے) سوکسے کھوے ڈھر کھہ دو سے سہ یو د۔ کھی فروو کھوری
فروو چک گولینگ سہ کھید ردو کھید لے نے گولی مل می بزوے کھہ
دو سے سہ کھوے ڈھوڑھپوک کون یو د۔

کھی فروو لے گی نہ کھیو د چن، رڈو پ چن، سنیگ چن دے
بانہ گو بدق چن ٹھے ٹھیک مینگہ چک ان پا۔ کھڑیلہ لہ کھو بے کھہ
ڑکیل کھن پی بلتی یولینگ نو سومید پین سوک۔ کھوی مینگہ چکی بیتھتو نی
کھہ بجوغamar پکھوا نگ ڈھی تھوگ فی ان سوک۔ د تھوکسے گڑو نینگ
نو سوی ریل فول بیاس نہ رے کھی فروو مید پوہاتے مید پی بے میں
سوک۔ د نم زیگ نو شکریگ سہ ٹھیک مینگہ چک یو د پین سوک

پیہہ هر قنج

دول قمریگ کھی فروزیگ کھن چی یو د زیرے کو سے مہ کھڑیل بہ شکر
قمراہ او لکھین سوک دے شکر پو قمراہ کھی فرو مید پی جن لہ تھونے کھی
فروی ہر تو ستر انگ بوی نکنہ لینے ہنوق تو فانگے کھوانگ کھڑیل بہ لہ
او لکسید پزیرے لوق سے سوکس۔ کھی فرو ونا لکھونے دے نچیر ونگ
کوانہ کھو سہ شکر سوکس شکر تھونہ نہ دے شکر پو لوقے تھونے مید سوک۔
کھی فرووی ستر انگ بویگ نو چینگ سے یو د پی بزو لینے ہنوق تو
فا لکسے کوار دوے لم لہ لوق سے او تین یو د پی بزو کیو تھنگ لہ چکفر
او سے زیری بی ملسو بی کھہ نہ کھو دے شکر پونہ ٹوم تھوک۔ کھوگن پیس
کولہ چک چکو ٹوزن گوانہ دے کھہ یو د پی بلشی چک نہ درافو نگ پی لہ
رگدتا نگ مہ ریا خس ایوی سی ایوی رو لہ، ایوی سی ایوی رو لہ فولید پا۔
فونگ پو برا نگ تھون یار گوید پا۔ دے نہ سیکھه فو غید پا۔ دی بزو رین
خوم سوکس، چک چکو لہ ڈگیاں تھب مہ گوا دے فونگ پو کھوئی سی

کھوتی برینگ نوسور دوتائنس۔ دے فونگ پوچنفراو سے کھد دو سے
سے یود۔

کھی فردو کھور تھیں چن سے یود پین سوک۔ جن چک سکر دو چو
پونگ لہ کھل نشوپ رگوم چک زمفے کھد سکا فکسے بڑا نمہ ستادے نخول
لہ کھورے کھر زن کھیں گا گوپی ہر کونپولہ دے رگوم پوکھورے چھونگفو
چولہ تھونکے چوی کھوانگ بگیل فولہ نامہ نہ کھی فردوی دیوئی دون چھونگ
ان پا جو۔ یاں سی نی گیاب چھونگ پولہ چک بتوس زیرے دیار گوم پو
نہ زمفیو کھورے گا گوپی ہر کونگ پولہ گیاب بہتر لہ چھونگس پرو چوکے
چوا نچن تحدے دے رگوم گا انگ زمفیو کھی فردو لہ گورنینگ میں۔ کھی
فردو چولہ جوی بیساے تھدے دے ناگ نولوق سے اونکس۔

کھی فردو لے گینہ ہیپ کھن لینکس پسہ ان سوک کھو جن چک
بڑو ق لینکس لہ سوکسے لینگ دو دے سکین چک فوق فی ان سوک کھوی

سکین پوپی گیاب غزوک پو میستر ق تائین یود پی بروہلہ تو چک شہ میں
()ے او ٹفی ان سوک۔ کھی فردوی سکین پوپی کڑو پولہ کچ ختے
لہ سفر یک لہ چھو فیار چھی کھد چھولہ تائنس، بله توی چھو کھورے تھو نی
من پو دے مک پوپی فری چھو غزارے تک پی مید پی تھون مہ
مید پا۔ دی بز وے کھد بله تو لہ رسی پہ خسوم ڈے چھولہ لو ق پہ فوق،
دے من پو بینگ گیاب غزوک پو فی ڈھوں سوکسید پا۔ کھی فردوی بله
ولہ تھب پولہ فو یو س زیرے سکلس۔ بله توی تھب پولہ فو بیالہ گو دیوک
شہور و یونہ یبو کھی فردوی گیاب غزوک پو تھابی نہ لینے بله توے گو
ردو نگ مہ ریا خس، بله توے گو ردو نگ سے ردو نکے خسیری
ہر کلو فو دے گھورے کھو یو لہ بھے او نید پا۔ بله توی خسیری ہر کلو مید پی
کھوتی انہ بله توئی شی دہ گو کھریل۔ چاز یہ نہ خسیری ہر کلو مید پی گوان
مولہ فردا نوزیرے انہ بله توئی سی ہاتا نکی ان پا۔ دیو دی فری کھی فردوی

از الایوں لدی تم کون زیرین ببے اوئید پا۔ (کھی فروی کھیاگ نہ نا
اونہ بوبے نا؟، "کھی فروی مین زیرید پا،" "کھی فروکھیاگ نہ نا
نے نہ ڈھو مے نا،" "کھی فروی مین زیرید پا،" جو کپی کھہ ہله نوے
سینگ لہ دو خسے نہ زیرید پا کھی فروکھیاگ نہ نا اشی پانہ زوگ مے نہ
مولہ کھی فروی ان زیرے نہ کھرے اونکس دے نہ ناوی کھڑیم نہ
زدوم سے مومن دریے بقستون بیاس۔ کھونگ نیکو تحد خسورے دو کپہ
ریا خس۔

قریگ چھوہ کون یو دپین پا۔ دیووی فری کھی فروی
چھو فرقہ لہ چھو بلٹینگ چک فخوس زیرے نہ ہله توںی، نا
فخو پسی چھو بلٹینگ پو بی کھہ بوسٹریگ بوڑھہ می کھیوگ مہ زیرے
چحد لینے چھو بلٹینگ چک فخوس۔ دے فخوس پی بلٹینگ بوی منٹ پول
پری نوے رزیگ سوکس دو دو سے چھے نہ پرانی رزیگ زیرید۔

دو سے سہ دے رزیگ پو بی کھہ بوسٹریگ پی ربیلوکھ لہ
ٹسونارے دے رزیگ پولہ زاغید۔ دیووی فری دو سے سہ دے
رزیگ پوے کھہ بوسٹریگ پی سوسوکنہ دو بی کھہ فیوک چمد پ
یو دپین۔ دے رزیگ پوکھل فخو چونی سے کھہ کھیدے یو دپا امادو سے
چھو پچی میونی سی نانے کھیوگ سے لا تھوک تا لکے زدم سید۔ دیووی
ڑو خ ہله توںی کھوتاگ لہ دروم بہ بیالہ ہر کمفر و چک سہ فخو سید پ دے
ہر کمفر ڑو خ پوچھو غو جینگ پی قراہ گائینگ نومید۔ دو لہ دو نو ہله توںیگ
دو سے خسور جینگ زیرید۔ جق چک کھی فرد و خسور جینکو خلاگ زون
مہ سوکسید پا۔ ہله توں سہ بیو یو دپا تھوگ کھوکھورے گواہید سید سوک۔
ہله توں تھوگ کھوکھوگ مہ تانکس ہله توں اگ نواونکے اتوں تھوگ کھو مین
زیرے نہ انو گو کھڑوین یو دسوک۔ اتوں زاگ کھاٹی لی میک پو ہله توں
مینے اند کھیانی کھورے سوگ زیرے نہ ہله توں اگ کھائینگ سوکے موری

خسیری ہر کلوڑ لبہ ریا خس - خسیری ہر کلوڑ بونہ یہ بوموز انگ کھنینگ نہ
فی روں پیوں کے اول زیرید پا۔ کھی فڑو لہ نا سی یہ جوزی سید زیر، ہسکے
موسکلوں گمہ لہ چھو غوشی نی ڈوکھ پی کھیوں گ میں زیر دے شی نی ڈوکھ پولہ
سم بوسکو نے فتنو یوس زیر۔ کھی فڑو ای اوشخمو بیا سے کھی فڑو لہ دے
خیبر دنگ زیر بہ سوکس۔ دے خیبر دنگ کو انہ کھی فڑو وہلہ نوے زانون
کبیو کس۔ بلہ نو دوں دوں لہ کھی فڑو گیب کیب لہ کبیو گید پا۔ سترپر نہ
بڑقا ری بریگ تھون ممنہ بلہ نوی بڑق پوے کھس پی ریس۔ دے
نہ بڑق ز گو سنگ بے بلہ نو دے بڑق پوپی نا نگ جو نگ سوکس بڑق
ز گوئم جوکس۔ بڑا غی نا نگ جو نگ گڑی اگڑو ای سکت پوکھی فڑو لہ کوں۔
اے جن لہ موسکلوں گمہ لہ چھو غوشی نی ڈوکھ پی کھیوں گس، کھی فڑو ای دے
شی نی ڈوکھ پولہ سنم بوسکو نے محمرہ تھوڑا تین کھیرے فتنو یاس۔

24/12/2004

خسیر خلینگمہ

اوٹ چوکھوری کا کانہ دریے لو قسو دو گین یود پا۔ اوٹ چوے
رو گپو ٹھیس پی ان پا۔ کھوچن چک بڑو ق لہ شینگ لہ سوکسید پا کھوئی
ہیٹن زدو گپو چک فودین یود پی برو لے گی نار گشہ رکھہ سینگ کھیر جن
سینیک ہر کھنی بوسٹر یگ پی چک فر تھون۔ مو چک فر تھون گمہ نہ اوٹ
چو بگیا لے دے بوسٹر یگ پولا کھیا نگ گارنہ اونھی ان چا اونھی ان
سوی چک ان زیرے تریانہ دے بوسٹر یگ پوی سی نا سومید گا گمید
پی ان زیرے زیریانہ اوٹ چولہ موشار گوھی می مولینگ فبے کھرے
اوکسے کھوتی انا خسی کھڑیم نہ ز دوم سے مونہ بقستون ییاس۔

بقستون بیس پی نہ دیوک پولہ اوٹ چو سک پہ سک جوین
سوکس، ہنہ کھولہ کھوئ کھول پی مید پا۔ ہنہ کھولہ ذا اتھو گمہ لہ دو خومید
پا۔ کھو جوین گوھنگے اوٹ چوے کا کوبی سی کھیا نگ لہ پی گوے ان،

کھیاری زوںگو غوت چن میدوک زیرے تیں۔ کھوئی دوںگ چائے
مید زیرے زیربانہ اوت چولہ کھوے کا کوئی سی جلاتہ چک بیاس یا لے
فونو کھیانی نق بھا نگ چگی کھانہ لیامخوشار چک کھنا نگ نیں کوے
بوںگ نہ سکارے خوب دے نہ کھی تا نگ نیں کو نید لوںق پی برو
بریگ میلسے لی لوںق دے نہ گیونچی کھدے خوشار پو بی لوکھ پولہ
ہتوںس چی سوںگ نہ دوئالہ خیر اتو نگ۔ اوت چوی کا کاسی زیر فویا سے
نیدتا نکس گیونچی تھہ سا گافہ نہ اوت چولہ تھوںگ دے یق فی خوشار پو
بی بوس تریگ پو بی رولہ یود پی فی خیوڑھن سکم سید سوک کھوری بروپی
فی خیوڑھن فا چھوڑو خ یود سوک دے لوکھوا اوت چوی کھوری کا کولہ خیرا
تا نکس اوت چولہ کھوے کا کوئی سی یا نگ زیرید پا اوٹا دو سو گافہ ٹے
کھیا نگ سوکسے روںگ مرد نچو لہ خیر اتو نگ، تا نکس نہ رے رو نکر و
نچوی کھیا نگ لہ یا نگ سر بیور مدن جلاتہ بیا یو۔

اوٹ چو روںگ مرد نچوے شیدا سوکس دے سو گافہ نہ تھوںگی
لوکھ گا نکھہ ٹھیری خیرا تا نکس۔ دوںگ کوانہ روںگ مرد نچوی کھولہ
زیرید پا کھیانی سی کھیری زوںگ پولہ فیوک چک ڈبے میسترق بیا سے
پو خل گو چوک سے زامن، نا نگ نو چوٹک مہ یوق دے نہ کھیری
سیر مو چک چدے پو سینہر مہ تب سے نید مہ یونکھہ نیدا اونگزوم چدے
ہلتین دوک۔ دینہ کھیا نگ لہ ٹوزن گو ایوڈ کھیری زوںگ پو چی ان
زیر بولو۔ ان نہ سی ان اوٹ چوی رو نکر دنچوی
زیرینی لس بز ونگ ملینگ کھیوکس۔ کھوئید اونگزوم چدے ہلتین دوکس،
کھولہ تھوںگ کھوری زوںگ پو کو لے ہلوںگ سینگنہ غبول
بیوںگ مد نہ ٹڑو خ بیا سے بیوںگس۔ موے گو تھور وڑھو یگ نوبو رے چھو
تھوںگ مہ ریا خس، موے ہلتونہ جیب دہلوںگ سینگ نو کھڈے یو دپا۔
دو تھوںگسے کھولہ کھوری زوںگ پو چی ان سوک زیر بولہ تھوںگ سوکس۔ کھو

پہلے ہر قصخ

68

گیوچانہ روگھر دنچوے شدایاںگ سوکس۔ دے سوکفونہ تھوگھوڑق
تھوے خپراتاںکس۔ روگھر دنچوی کھولہ یاںگ لس بروچ ہلوس۔
روگھر دنچوی اوٹ چولہ زیرید پا یے لے کھیاںگ سوکے ہلچاںسی ڈاگو
چک فوس، دے نہ سکبھوہینگ کھور بگیا غمی بیوس، دے نہ کھیانی کھیری
زوگ پولہ ڈنگو ہلتمہ کھیرید زیرے کھیر، سعید شد بیاس مودے
ڈنگویگ نوتاگ، دے نہ لمک ڈھانگپو چوک۔ دے کھہ نہ کھیانی
دے شینی کھور بکیو ڈنگو دی کندیرینہ اوتنہ تاکے مے توگ۔ شنگ
کھور بگیا غمی بیاس دے نہ کھوری زوگ پولہ ڈنگولہ ہلتا گوید
ہتوس۔

پہلے ہر قصخ

69

زیرے کھیرے ڈنگویگ نوتاںکس۔ دے نہ کھوی لمک ڈھانگ پولہ
لمک تاںکس، دے نہ دے ہلینگ گانگہ کنڈریلہ سکورے مے توگس،
مے بلچے خنہ مینگ سوکس ڈنگو سہ ڈھوں ڈنگی دنو نہ مے گیورس نانگو ڈنگہ
مو قیوہلینگ بیار میخ دے کھور بکیو ڈھلکس جق ٹیس لہ ڈنگو گڑا فکھہ نہ
کھوی لمک ڈھانی لمک پو کھڑوس۔ نانگ
جوگ ہلتا گوانہ ڈنگوے فید پو خسیری کھہ ہلٹم گانگے یو دسوک۔ دی لوکھ
پو اوٹ چوی روگھر دنچو لہ زیرہ نہ روگھر دنچوی زیرید پا کھیری زوگپو
بوستریگ مین پا۔ غبول رکے بروک، بروک رکے یو حا، یو حارکے
بوستریگ لدن فی ان پا۔ غفری کھیاںگ لہ و خلہ تو زن مہ سوکسوک پہنہ
کھیاری کھہ ای چحمد پہنہ موی کھیاںگ روabi ان پا۔

یو حاسنگی نہ یو جی خسون لوکھو چھونہ چھوی نا گنگ جو گنگ یو دپی
خسیر کوئی کھہ یو دپی ان پا۔ دی یو گنگی خسیر گانگہ موے کھو چھی نا گنگ
جو گنگ یو دپی ان پا۔ دے کھہ نہ دیوک پولہ دے ملھو لہ خسیر خلینگہ
زیرید۔ خسیر خلینگہ دو سے سرو گیو لینگ نوستی مل سہ چھنی من تج ان۔
یو دپا موے کم کھور پور یوئی مک کھور کون نہ ژو خ یو دپا۔ بادم فردو

26/12/2004

سکردو

مک کھڑب

قربان لہ بوئیں بوئو بھی یو دپا۔ قربان لکھی کھہ پنڈی دوئیں
یو دپا۔ دیووی فری کھوئی فردو گنگ نہ بوئو گنگ گانگہ لہ سبق زیر چوک
تو گ زیرے گانگہ سکول لینگ تا گنید پا۔ بادام فردو فردا چو غنیگ نہ
رکھہ نہ منیگ چن یو دپا۔ موے چوچ پڑے مک پسینگ کھیر چن
یو دپا موے کم کھور پور یوئی مک کھور کون نہ ژو خ یو دپا۔ بادم فردو
فرادسق پڑے ژھرمہ ان پا۔ موسبق زیر بولہ سا اے جماد پٹنگ چن
یو دپا۔ موے شنگنا گرڈب پو تھوکے موے بتو بی موے فری اے
فردو فردو گنکے یمبو پنڈی کھیرے سوکس۔ مولہ ژھوڑے کھہ نہ چھوں نہ
دریے رکوکہ یو دپا۔ فیاں نہ روزی رولتری موے چھیس لوکھون لے
گی نہ ہر تینپو دے باند لے گی نہ کھر کھر یو دپا۔ فیاں چک کھوانگ چن
پہ مید پا۔ لے گی نہ اخ شار گوشیں پا۔ چن یو دپا موتھو تھیکھ چن سہ

پہہ در تخت

72

پہہ در تخت
یود پا۔ نچیرا کھوت مویںگ نو لیخو بولو ٹینگ یود پی سیون خ گانکہ
ژھا ٹکے یود پا۔ ہن چک موامتحانی چخ مین نورو بیا سے سین لزابین
یود پی بر و کھوئی ناگ زدیب پی اپی چک تھون، اپیولہ موے مک پو
تھوکے سکیا لے کھڈ۔ دے اپیوی سی موے مک پولہ ہاتھ سے مل مل
ہر کن سپس، دے اپی وی سی ہر کن سپس پو تھوکے مولہ میک کھہ گیگ
ضی سینگ لہ ز روک چی سہ سکس۔ مہ نہ من اپی یوکے گونہ یبو
موے تراںی میک پولہ مجھمہ غزر بہ ریا خ۔ اتا تھونہ نہ اتالہ دے لوک
پو خپر اتا نکس۔ اتا سی مو پنڈی چھو غو سمن کھاگ۔ (ہپنیل)
گانکینگ نوسن لہ کھیں چھو غو چھو غو سمن پونی (ڈاکڑز) شیدا سمن بیاس
موے مک پولہ مجھمہ غزار بونہ دوس اونا زیر بانہ موے مک پو گوپی
ڑو خ مہ سوکس۔ دے و خ لہ پنڈی سنه چوگ مونی سی اید بیا سے مک
کھرب تائید پا۔ دو تھوکے مولہ سی مک کھرب تاکنسی نہ او نگ فی ان

پہہ در تخت

73

پا۔ اما اید گیگ تھیب گیگ زیرے موی مک کھرب مہ تائشی ان پا۔
دیرنگ مولہ چا ٹکس پیا تھب مہ گوا مک کھرب تائید پا۔ دی بزوے کھہ
لوایا ب چی رکس۔ موی سبق چو لس تھونے من پوزیں۔ موے اتو سی
بولو نگ رگولدن گوانہ یولینگ نو کھیدے او نکس۔ یولینگ نو تھون مہ نہ مو
مک کھرب تا نگ سے تھونگہ نہ سوی مواید بیا سے، سوی موے مک
پو جرے مک کھرب تا نگ فی ان زیرے زیرید پا۔

بادم پڑھونڑے نو تو خسوم پوسر گولو دن سوکنید پا۔ تھیوئی سی
قربانی بولو نگ لہغم لہمی تائید پا۔ بادم لہ سوی نہ پہہ مہ تا نکس مو پہ
ڑھونڑے نو تو نگ جمالہ ہلپے او نکس گیونھے نہ قربانی سی بادم شیان
یے مید پی اے بولو نگ گار شیان یی بیا زیرے خمس۔ دے نہ
بولوے بوڑھہ چک پو دی کھوانگ کھو رکو قی سو نگ نہ سو نگ زیرے
بادم پڑھونڑے بولوئی شیان بیاس۔ بادم پڑھونڑے نو تو نیں پو بی

پیہے هر قصخ

74

باقستون سوکس نوںوگ بخموچے سے فیونگ موتوونگ مه نہ جتن چک نہ
مواںگ ساد یونگ ژو خ بخموچے سے فیونگ می ان زیرے خسمے
رنید پا۔ لوکھیک رگس چوق پا ژوے ژھوزہ نوںولہ لغم لہ اوکس
دو بی سہ باقستون سوکس، اما بادم بخموچے سے سانگ مید، بادم لہ گار لغم
لہ سومہ یونگ چاز یربانہ بادی کچ پوند پہ سونگ سید زیری بی خیرو
گڑونگ لہ زینگ ہلینگ سونکید پا۔ بادم لہ کھوری چک فری ژھور لوکہ
پولکیبیہ سکید پہ ریا خس چاز یربنہ موے ستاقنہ ژو خ یودپی رگو بونگ
پولہ ز گور جو کفہ ریا خید پا۔ موے خسیری ہر کالونہ ژو خ یودپی
ہر کالخموی ہر کالونہ ژو خ سونگ سید پا۔ مواںگ پا ژوے ژھوزہ نے ان
می نوںوگ لہ سو سے کھانگ سوئنگ تھونے فرد و فدا سہ سونگ سید پا
مواںگ نسلو نیوشونہ چوں سونگ نہ سی اتی ناگ نوکھڈے یود پا۔
موبر ترچی لہ ژھن فاینگ نوںوین برداگ سین چی زیرید پا

پیہے هر قصخ

75

لے ہلو خمہ نہ ہلو انگدق اھپا، ٹی ژھینگ نونہ یا نگ میرن می سس چی
چانگ بیا سے مید، ٹینگ نہ چی بودھل سوکس، ٹینگ نہ چی فریو دچی
سوکس۔ ہہ نہ دی کک کھرب پو نا سی اید بایے تانگی
میں، ہہ نہ ٹی کک پو جرے مید۔ تانی کک پو جرے یو دنہ سی ٹانی
جز چوک فی میں، دی ند ژھد کون یری جو نگ لہ نہ ان لے چک فر نہ ژو خ مید
اشی پاند پہ ژھد پونکہ خبونے دوک پی چانگ سکل نہ پو مید پی انا؟
دو میں نہ ٹی سنی ٹی تو گو، ٹی سنی ٹی ژھر نگ کون، زوک کون لہ رین
بیا کھن چی نہ ژھور کھن چی سوسہ مید۔ ٹی لقپہ لہ کھڑیلے کھیانگ لہ
ٹانیو دزیرے ٹی سنتی ہرمہ کھو نگ لہ سمن نیا کھن چی سوسہ مید۔ لے
شیز دے چمن ذخہ بی ری ڑگیا زگو کے کھہ چانگ لہ ہر کو نہ مید۔
دی چھوغو میوں پو بینگ نو برا نگ کھو خ لہ سنی نگ یو دکن چی سوسہ
مید، دی بزوے کھہ نا اتی نا غنکو مک کھرب چھی مینکا چھون رگس گو پہ

ڑے، لی تھیا تمی رنیو بودے نی لق کھانی پے رگل بو پڑے دون لہ،
نا ٹخونچو سے اتی نا گنو نہ فیونگ مہ موسنگ نارے، لی میند دوق پو
فیونگہ سونگ شک زیرین مومنگ بوس فیونین یود - اما میولی
موسونگہ ہلوق تو کھڑا تو کھنہ گون تو کھ پوبی سی موے سننگ بوس
پوڑھور بہ مید۔ - - - - -

31/12/2004

سکردو

پھہ سکت

خون لوکھی دی تھا گنگ پو بینگ او ٹھنی گیا فوق آدمی مر و سکون
لہ کھوتی خون لوکھی فری چھونے خلوگ دے باندزا چس کون ڈھہ ڈھا
ان مہ نہ ڈھونج پودی چھو غومیوں پو بینگ نو سه تھونی کھہ سو سے ڈون لوکھو
ہرتانے یا قپا فری سو سے فاسکت نہ فہ یوں دے بانہ سو سے یوں کھڑیم
کون نہ دوک لانگ کون ستر ونگ سے یق پوڑھہ ڈھا ان - میولینگ نو
گار سوچی گی سو سے فاسکت پو سکیا لے تا گس نہ رینہ کھوئی کھوری پھہ
یوں نہ پھہ ہر قنج سکیا لے تا گنگ فونہ ڈھونخ ان یوبی فری ناتی موتے
میونی سی کسل یونگ سید "پھہ یوں بجید نہ پھہ سکت باجید" دی
لیاخمورین تھوں کاڑ ونگ موتی میونی سی محسسہ زیرینی مین سوک زیرینی
ہر کا گپو علی لہ کھوری پھہ یوں نہ بربے سے پنجاب تھوں مہ نہ نوزن
سونگس -

پمہ هر قنخ

78

علی پنجاب سبق لہ گوپہ دونا نا میونگ نہ فروونگ نہ ژونخ
اردونہ انگریزی سکت پولہ بتوسلو کھی ہر خند شیشی انپا۔ کھولہ کھوری
بلتی سکاتی چنگ ہر ٹس نہ رین پونوزن میدپی ان پا بلتی سکت پوبینگ
یودپی لمحو کڑونگ نہ جومبو جومبوجپر ونگ ہر تکھہ میدپی ان پا۔

پنجاب تھون مہ نہ دے بری میونی سو سے سکت پولہ
اور لزوں پولہ بے فدا لوکھ نہ خسم بزوونگ تھونگے کھوے کھوقپہ لہ
فسور و سوکسید پا۔ علی لوچی غان پنجاب دوک سے لوئے یولینگ تھون مہ نہ
کھوانگ سہ کھوری فہ سکت پولہ اور لزوں پہ فری کھوانگ لہین فی فرونا
لوکھ بیک زیرے کھوی کھوانگ نہ دریے چھد بیدپا۔ دیوبی فری کھوئی
سکت کوکھن، زیرکھن نہ کوکھن کونی بو کھے چھانینگ
دوک سے بلتی سکت پوبینگ یودپی لمحو پیتھوس موٹک کون کھوری
ضمی سکو تپولہ بجوسے فرا انگ فچویدپا۔

پمہ هر قنخ

79

علی حسیننگ میولی کھہ سونگ فی شر گوئینگ نہ چک پو بھہ
سکت پوان پا۔ چازیر بانہ پھہ یولینگ گیونھے اسلامی چھوی غبیل کون
بدرے سانگ گوانہ بھہ سکت پو بوت کونی سکت ان زیرے ریا سکیور
سیدپا۔ فاسکتی مل لہ میونی فارسی سکت پوربے فری کول با
ریا حسید پا۔ دوپی جو کتو پا کستانی رگیا سترید پولدانے پا کستان نہ اوونگ
گو گوانہ اردو میونی کولبہ ریا حسید پا۔ دوپی کھہ ہر ڈق میونی سی اتا اپونی
تحسے یودپی گڑونگ کون نہ فرو وہ چک مل ڈھونپی لمحو نینگ کھیر چن من
تع کون سہ فسور بیا سے اردو نا فارسی کھڑیم نہ زدو سے
من تع یا غسید پا۔ سولہ بو، بلوں سکیس نہ سرفہ من تع کون تع فریا حسید
پا۔

ریسا کھیک علی نہ کھوئی نائی فرو فروونگ مہ اتالہ ابا اولاد امی
اۓ لہ باجی زیر بونہ می زیر بی سمنگله تھم فی ان پا۔ کھوے حسیننگ

پمہ هر قخ

78

علی پنجاب سبق لہ گوپہ دونا میونگ نہ فڑوگ نہ ژوخ
اردونہ انگریزی سکت پوہلہ بتوسلو کھی ہر جنہ شیکی اپنا۔ کھول کھوری
بلتی سکاتی چنگ ہر ٹس نہ رین پوتون مید پی ان پا بلتی سکت پوہنگ
یوپی لمحو کڑوگ نہ جومبو جومبو خپر ونگ ہر جنہ مید پی ان پا۔

پمہ هر قخ

79

علی خسینگ میوی کھہ سوگ فی شرگوئنگ نہ چک پوہجہ
سکت پوان پا۔ چاز یبانہ پھہ یولینگ گیونھے اسلامی چھوی غبیل کون
بہ رے سانگ گوانہ پھہ سکت پو بوت کونی سکت ان زیرے ریا سکیور
سید پا۔ فاسکتی مل لہ میوی فارسی سکت پوربے فری کول با
ریا حسید پا۔ دوبی جو کتو پا کستانی رگیا ستر یہ پولمانے پا کستان نہ اوگ
گو گوانہ ارد میوی کول بریا حسید پا۔ دوپی کھہ ہر ڈق میوی سی اتا اپوی
تحنے یوپی گڑوگ کون نہ فرمودہ چک مل ڈھوی لمحو سنیگ کھیر چمن من
تھ کون سہ فسور بیا سے اردو نا فارسی کھڑیم نہ زدومے
من تھ یا غید پا۔ سولہ بو، یونو سکیس نہ سرفہ من تھ کون تھ فریا حسید
پا۔

ریسا کھیک علی نہ کھوتی نافی فڑو فڑوگ مہ اتالہ ابا الولہ امی
اشے لہ باجی زیر بونہ می زیر بی سمنگله قلم فی ان پا۔ کھوے خسینگ

نودی بے بیاچس گانگہ بلتی سکتی کھہ تھور تیاگ مہ نہ ژو خ ان پا-
دے و خ ل مسح یولینگ نوار دونہ انگریزی زیر بونہ کلبو۔ چھو غومیونگ
نه شیکھن کونی ہر تختہ ہیسید پا۔ علی خسمینگ نوار دونہ انگریزی لہ اور
لزوق پ یود پو ژون کونی خسم بزاو ان پا۔ کھو بر مید فایولی اردو نہ
انگریزی لہ اور لزوق پیادے میونگ ندریے دی مل مل لس بزوے
کھہ ہر پد فی انپا۔ می مانگ فوس کھولہ خلد بود خلد کھیور سہ زیرید پا-
میونی زیر بی دی تم نن پولہ سنا مہ بیا کھوری اتی پس سکت پوبی چوکی بیک
زیرے سکید پاسکیر خ چینگ سے علی یونگ فی ان پا۔

بن چگی سی علی لہ کھوق پ کھیور چوکہ لہ پس سکت کو کھن نہ کوکھن
پواڑے یود دے بہ نہ بلتی سکت پوبی کھوق پ لہ فل فومید زیرید پا۔ علی
سی کھوری بیور موچن خپروئی کھہ ایونی زیرینی دے کڑونگ گانگ مہ
غزو ن بیا سے فانید پا۔ علی بر تر چی لہ چھو ن دوک گوان کھوری بلتی ادب

کون لہ خسمی میکی کھہ بلتید پا۔ خلوی تھنگ پوسٹون پوسٹون بلتینگ سوکے
تھونکہ نہ کھوے سینینگ پوہوتے گوید پا۔ خلوی تھنگ پوبی رگیا گک
خلو، ہر ژک خلو، سوتو دخلو، بحر طویل کون نا گوا شوارو نگ دیبانہ دیوان
کون چک پہ چک ترق ژھل یود پا۔ اما بلتی نہی تھنگ پو چھل چھد
ٹھنگ، ٹھلنگ سوکے یود پا۔

ز درو نگ نہ میونی سینینگ کویننگ چی تھو یود پا او تاز زیر بانہ ریے
ٹھقبوی بزوے کھہ پنکسہ مید پ دو تھونگ مہ نہ کھوی دی تھنگ پو بینگ
کھوری سمیکوی (قلم) ہر تول بکیوک چوک توک زیرے چھد بیاس پی
ان پا۔ دیر گ علی ما گھمو تھد دے یود۔ چاز بیانہ کھوری پس سکت پوبی
ملوی تھنگ پونہ ژو خ نہی تھنگ پوبی تھہ نا چک لہ سفونہ ہر ژی سکیا
ریا حسید پا۔ او گک می تو سیننگ نوا نا میونی بلتی نہیں ک نو سو سے فزو مہ
پک خسم بزو نگ سکید چوک پہ یود پی کھولہ غدیا نگہ یود پا۔

علی لہ کھوئی نچو کھمو دیر یگ یا نگ مو یانگ مو ہیںید
پا۔ چا زیر بند فاسکتی رو تری کھوئے نچو کھی کھہ یو دپی چھو غونق نت کھج
چی کھوئی دیر یگ کوق نی ان پا۔

21/12/2004

سکردو

باتی زبان کا پہلا افسانہ نگار فضل روشن

پستان کی تاریخ میں خاص بُلندی زبان میں گیارہ خوبصورت افسانوں پر مشتمل پہلا باقاعدہ نظری ادب پسند ہے جسکی آبی دو شاعر مفضل روڈی کی خوبصورت تحقیق کا وہش کا شروع ہے۔

یہ تجذیب میں اپنے اخوان کا پہلا اپنا شدید مجھ سے اور انھیں رُکنی زبان میں پہلا اپنا رُکنی زبان میں کامیابی حاصل ہے۔ اب کے قارئین اور رُکنی زبان شناسان کو اپنے بھروسے بھر جو اپنے مطہر اخراج کسی اس حقیقت پر صراحت اور کافی کسی کے کامیابی کی نسبت زبان پر کسی دشمن کا ماحصل ہے۔ اپنے بھائی ورنی کی وجہ پر اگر ہم اپنے ایسا تجذیب و ثقافت کی پہنچ نہیں ملیں تو اس کا طبع خود نہیں ہے۔ یعنی اب شناس اس کتاب کو پڑھ کر جستی مکمل کا حصہ اپنے اخراج کر سکے۔

تمہاری سرزمین علم و ادب میں بہت زرخیز ہے، اس علاقے کی زبان، لب و لہجے اور اداگنیں مختلف کو پہلستان بھر میں سندھی حیثیت حاصل ہے۔ خوش

اس میں کوئی ٹھک نہیں کہ افضل و رُک بلتستان کے تباہا ک ماضی، روشن حال اور شاندار مستقبل کے قابل خروقی در درستھے و لے پاصل حیثیت نوجوان

مگر انہیں رکنی کی تراپ بڑی زبان میں افساد لکھتی اور ان کا سماں کا ڈاؤ ہے۔ ان افساد میں روپ نے پانچ بھارت کے ساتھیوں کی کہانی اپنی کتاب میں کھلاڑیوں کی دن کے بھروسے میں افساد کو ملبوس رکھ دی ہے۔

دو ہزار گھنٹا کا راستہ اپنے بیکوں کا ساتھ ملے جانے والی ایجادہ کر کتی اور میں اپنی مہنگی پر بیٹا
لے کر گئے۔ اسی ایڈن نے اپنی بیوی کو اس بات پر مکمل کارکردگی کے لئے بھی تھکنے دیا۔ اسی ایڈن کی
مہنگت کے حکم کے ساتھ میں اس کی بیوی کو ایک بڑی قیمت میں بے واسطہ اپنے بیٹا کو اپنے بیٹے کا
نام دیا۔ اسی ایڈن کی بیوی کو اپنے بیٹے کا نام دیا۔

سود مے پکس لئک روڈ سکردو